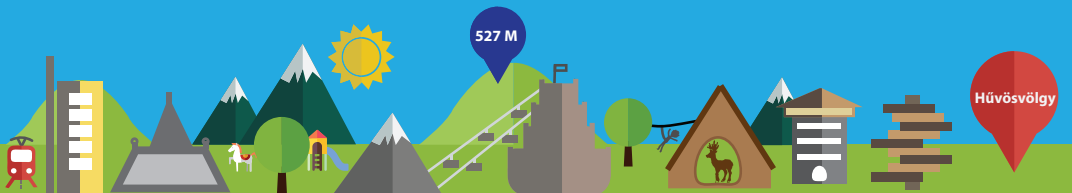
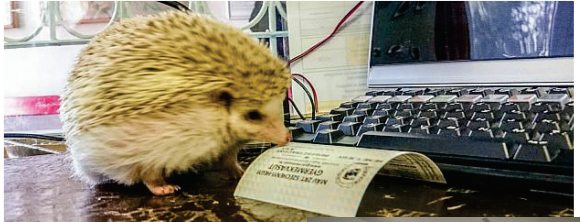

Személyszállítási ismeretek

Írta, összeállította:
Bauer Károly, Váczi Viktor

Fotók: Sente Dávid, Váczi Viktor

Grafika: Gyurkó Zoltán, Sente Dávid

Felelős kiadó:
Besztercán Kornél, a Gyermekvasút vezetője

**Köszönetet mondunk mindazoknak,
akik bármilyen módon segítettek e kiadvány megjelenését.**

Tartalomjegyzék

A különböző betűtípusok jelentése.....	4
1 Általános ismeretek, díjszabás	5
A) Utazásra való jogosultság.....	6
B) Életkor alapján adott kedvezmények.....	7
C) Gyermekcsoportok utazása.....	7
D) Kerékpárszállítás.....	8
E) Kutyaszállítás.....	8
F) Papíralapú jegyek.....	8
G) GYMAEF jegykiadó gép.....	14
H) Elektronikus jegyek.....	18
I) Úrjegy.....	19
J) Gyermekvasúti Igazolványok.....	21
K) Tiszteletjegy.....	23
L) Utazási engedély.....	23
2 Pénztári szolgálat	24
A) A személypénztár berendezési tárgyai, felszerelései.....	24
B) A pénztárnapló.....	25
C) Teendők a szolgálat megkezdésekor.....	28
D) Teendők a szolgálat végén, pénztári zárlat.....	29
E) Kiegészítés a „mozgó pénztárosok” számára.....	32
F) Jegyek kiadása.....	32
3 Jegyvizsgálói szolgálat	35
A) Teendők a szolgálat megkezdésekor.....	35
B) Teendők szolgálat közben.....	37
C) Teendők a szolgálat végén, jegyvizsgáló zárlata.....	37
D) Jegyvizsgálat, szolgálat a vonaton.....	39
4 ÉRTEKCIKKÁRUSi szolgálat	41
5 Utastájékoztató MENETRENDEK	42
6 DÍJSZABÁS	44
Különkocsik, különvonatok.....	44
7 VISELKEDÉSKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK	45
A) Köszönés.....	45
B) Megszóllítás.....	46
C) Bemutatkozás.....	46
D) Egyenruha viselete.....	47
E) Viselkedés az utasokkal szemben.....	47
F) Néhány kiegészítő szabály a felnőttekkel való viselkedésre.....	48
G) Az internet használata.....	48
H) Természetvédelem.....	48
8 VIZSGAKÉRDÉSEK KERESKEDELEMBŐL	49

A különböző betűtípusok jelentése

A vastag betűs szövegek olyan kiemelt szabályok, amelyeket az összes gyermekvasutasnak feltétlenül tudnia kell. Ezek alapvető vasúti tudnivalókat tartalmaznak, vagy olyan teendőket, amelyeket a pajtások a szolgálat ellátása során közvetlen felnőtt felügyelet nélkül végeznek.

A normál állóbetűs rendelkezések a pajtások szolgálatellátásának egyéb szabályait tartalmazzák, amelyeket a pajtásoknak ismerniük kell.

+ A „plusz-jellel” jelölt, apró állóbetűvel (szűkebben szedett) szövegek tájékoztató jellegűek és olyan szabályokat tartalmaznak, amelyeket a gyermekvasutasoknak nem kell kötelezően ismerni, de szolgálataikban azok alkalmazása (a felnőtt vasutas dolgozók külön rendelkezése alapján) előfordulhat. Ezek elolvasása és megismerése javasolt, de megtanulásuk nem szükséges.

☀ Az elején „napocskával”, jelölt apró dőltbetűs (szűkebben szedett) szövegek olyan magyarázatok és megjegyzések, amelyek az ismeretek könnyebb elsajátítását, a tananyag jobb megértését szolgálják.

1 ÁLTALÁNOS ISMERETEK, DÍJSZABÁS

A pénztáros és a jegyvizsgáló az a „vasutas”, aki a legtöbbet találkozik az utasokkal. Ezért nagyon fontos az udvarias viselkedés, a megfelelő, pontos utastájékoztatás és a segítőkész magatartás. Ezekben a beosztásokban ti képviselitek a Gyermekvasutat és a Magyar Államvasutakat. Ha az utasokra kedvező benyomást tesztek, azzal a Gyermekvasút és a MÁV jó hírnevét segítitek elő. Ellenkező esetben, egy hibás utastájékoztatás, nem megfelelő kiszolgálás esetén nemcsak a ti hibátokat említik, hanem az egész Gyermekvasútról rossz véleménnyel lesznek.

A *Személyszállítási ismeretek* tantárgyban olyan dolgokról fogtok tanulni, melyek kifejezetten az utasokkal kapcsolatos teendők megértését, megtanulását segítik.

Az alábbi **kereskedelmi** beosztásokban teljesíthetsz szolgálatot:

- Pénztáros
- Jegyvizsgáló
- Zárfékező
- Értékcikkáros

A **pénztáros** az állomáson, a pénztárban teljesít szolgálatot. Feladata a vasúti jegyek árusítása, a jegyek ellenértékének (árának) az utastól való beszedése, elszámolása, napközbeni gondos őrzése, ezen kívül az utasok tájékoztatása.

A **jegyvizsgáló** a vonaton teljesít szolgálatot. Feladata a vonatra felszálló utasok jegyének ellenőrzése, a jegyek kezelése, a jegy nélkül felszálló utasok részére azok kiadása, ellenértékük beszedése és elszámolása. Menetrendi tájékoztatást ad, segíti az utasok fel- és leszállását, akár azt is mondhatnánk, hogy lényegében ő az utasok „vendéglátója” az utazás során. Vigyáz az utasokra, forgalmi tevékenységet is végez.

Egy vonaton több jegyvizsgáló is teljesíthet szolgálatot. A vonat utolsó kocsijában szolgálatot teljesítő jegyvizsgálót **zárfékezőnek** nevezzük. Ő a fentiekén kívül a végállomáson kezeli a kéziféket és a zárjelzőt is ő viszi el a vonat végére.

Az **értékcikkáros** különböző vasúti emléktárgyakat árusít a vonaton. Az ő munkájára nem vonatkoznak olyan kötött szabályok, mint a jegyvizsgálókéra vagy a pénztároséra, ezért ezzel a tanfolyamon nem foglalkozunk részletesen.

A vonaton szolgálatot teljesítő gyermekvasutasok munkáját a **vonatvezető** felügyeli. A vonatvezető a mozdonyon, a mozdonyvezető mellett utazik. A gőzvontatású vonatokon a vonatvezető is a személykocsiban tartózkodik. Bármilyen forgalmi vagy kereskedelmi probléma adódik a vonaton, elsőként hozzá kell fordulnod segítségért!

Az állomási pénztárosok munkáját az **állomásfőnök** felügyeli.

A Gyermeekvasút, mint minden közlekedéssel foglalkozó cég, azt biztosítja, hogy a megfelelő díjazás ellenében eljuttatja az utast egyik helyről másik helyre (például: Széchenyihegyről Hűvösvölgybe). Ezt a szolgáltatást **személyszállításnak** nevezzük. Az utas ezért kifizeti a szolgáltatás előre meghatározott költségét (árát), amit **menetdíjnak** hívunk.

+ A kapott szolgáltatásért minden esetben fizetni kell. Ha bemész a moziba, addig nem engednek be a terembe, míg meg nem veszed a mozijegyet. A vasúton való utazás ugyanilyen szolgáltatás. Fizetés nélkül a vasúton sem lehet utazni.

A menetdíj megfizetése után ennek igazolására **jegyet** adunk neki, ami feljogosítja az utazásra, tehát a szolgáltatás igénybevétele.

☼ *A jegy megvásárlásával az utas és a vasúttársaság között létrejön az úgynevezett személyszállítási szerződés. Ez a szerződés megszűnik, ha az utas befejezi az utazást, és elhagyja az állomás vagy megállóhely területét. A vonatjegy egyben a nyugta is.*

Az utas a jegyet megveheti egy útra, tehát a kiindulási állomástól a célállomásig, illetve **menettérti útra** is, amikor a célállomásról egy későbbi vonattal visszatér a kiindulási állomásra. (A menettérti útra szóló jegyet az utasok gyakran „retúr-jegynek” vagy egyszerűen csak „oda-vissza jegynek” szokták nevezni.)

Útmegszakításnak nevezik azt, ha az utas leszáll, majd utazását egy másik, későbbi vonattal folytatja ugyanabban az irányban.

A) Utazásra való jogosultság

A Gyermeekvasúton az a személy utazhat, aki:

- a menetdíjat megfizette,
- nincs kizárva az utazásból.

Nem utazhat (ki kell zárni az utazásból):

- aki a menetdíj megfizetését megtagadja,
- aki részeg, botrányosan viselkedik,
- aki nem tartja be az utazási feltételeket,
(Az *utazási feltételek* – ugyanúgy, mint azt a többi közlekedési szolgáltatónál is láthatod – az utasok felé ki vannak függesztve az állomásokon és a megállóhelyeken, illetve a járművek utasterében is.)
- aki a rendet figyelmeztetés ellenére sem tartja be, balesetveszélyes helyzetet teremt.

Ha lehet, már a felszálláskor meg kell akadályoznod az ilyen személyek utazását. Ebben kérj a vonatvezető segítségét! Amennyiben menet közben veszed észre, hogy valakit ki kell zárni az utazásból, a következő állomáson szólj az állomásfőnöknek és a vonatvezetőnek!

B) Életkor alapján adott kedvezmények

- a 6 évesnél fiatalabb gyermekek jegy váltása nélkül utazhatnak
- a 6–18 éves korú gyermekek GYERMEKJEGGYEL utazhatnak (A gyerekek a 6. születésnapjukon még jegy váltása nélkül, a 18. születésnapjukon pedig még gyermekjeggyel utazhatnak.)
- a gyermekvasutasok, ifivezetők, valamint a Gyermekvasút dolgozói érvényes gyermekvasúti Igazolványukkal jegy váltása nélkül utazhatnak

Mindenki másnak FELNŐTT JEGYET kell váltania.

✚ A Gyermekvasúton – más vasutakkal ellentétben – nincs nyugdíjasjegy sem. Nem érvényes a BKK jegy, a Budapest-bérlet sem. Semmilyen, más közlekedési szolgáltatónál igénybe vehető kedvezmény nálunk nem érvényes, így a „nagy MÁV” dolgozók arcképes igazolványa sem!

C) Gyermekcsoportok utazása

A 6 és 18 év közötti gyerekekből álló csoport utazása esetén minden gyermek – életkora alapján – gyermekjeggyel utazhat.

A gyermekcsoportokkal mindig utaznak kísérők is (szülők, pedagógusok stb.). Kedvezmény adható az ő részükre is, ha a csoportban a gyermekjeggyel utazó gyermekek létszáma legalább 10 fő. Ilyen esetekben minden megkezdett 10 fő után egy felnőtt is gyermekjegy váltására jogosult.

A „megkezdett 10 fő” után járó kedvezmény kiszámolását így kell értelmezni:
10 gyermek esetén: 1 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt;
11 → 20 gyermek esetén: 2 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt;
21 → 30 gyermek esetén: 3 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt;
és így tovább – a létszám függvényében.

A kisgyerekekből álló (óvodás) csoport esetén a 6 éven aluliaknak nem kell jegyet váltani, a kísérők felnőtt jeggyel utaznak.

D) Kerékpárszállítás

- **Kerékpárszállításra kijelölt kocsiban**

Az ilyen kocsiban a kerékpárok biztonságos szállítása érdekében rögzítő eszközök vannak beépítve, illetve a poggyásztérben nagy hely van. A kocsi oldalán kerékpárt ábrázoló jel is van.

- **Személykocsi peronján**

A hagyományos személykocsikban nincsen rögzítési lehetőség a kerékpárok számára, ezért a tulajdonosának kell gondoskodni arról, hogy a kocsiba felvitt bicikli ne akadályozza az utasok szabad mozgását, ne boruljon fel, ne okozzon sérülést másoknak.

A bicikli szállítására a vonatkísérők adhatnak engedélyt az utasoknak, a hagyományos személykocsikba felvihető kerékpárok számát a vonatvezető korlátozhatja zsúfoltság esetén.

(A kék és a nyitottperonos zöld nosztalgia kocsikban kerékpár nem szállítható a járművek belső kialakítása miatt.)

A kerékpár szállításához Kerékpár és kutya menetjegyet kell váltani.

E) Kutyaszállítás

Kutyát – ugyanúgy, mint más járműveken – szájkosárral és pórázzal lehet szállítani. A vonat egy kocsirészében egyszerre csak egy kutya tartózkodhat, a gazdája felügyelete mellett. Nagy utasforgalom esetén a vonatvezető a kutya szállítását megtilthatja.

A kutya szállításához Kerékpár és kutya menetjegyet kell váltani.

☼ *Kistestű kutyák esetében sokszor gondot jelent a szájkosár használata. Vannak olyan kutyafajták, amelyekre nem is lehet szájkosarat felrakni. Ilyen esetben a vonatvezető dönti el, hogy felengedi-e a kutyát.*

Jó, ha tudod, hogy a közösségi közlekedésben kutya csak akkor szállítható, ha a tulajdonos magával hozza a kutya oltási könyvét is.

F) Papíralapú jegyek

A Gyermeavasúton többféle jegyet adunk ki. Jegyeink készülnek hagyományos, nyomdában papírra nyomott formában (ezek az úgy nevezett készjegyek), valamint jegykiadó géppel is. A jegyeket csoportosíthatjuk előállításuk/kinézetük szerint (JEGYFORMÁTUM), illetve aszerint, hogy milyen utazásra jogosítanak, ki válthatja meg (JEGYFAJTA).

Az előállítás módja szerint a következő jegyformátumokat különböztetjük meg:

- Kéregjegyek (menetjegy)
- Utánfizetési bárcajegyek (menetjegy, átszállójegy, Kerékpár és kutya menetjegy)
- Képes bárcajegyek (Családi napijegy, nosztalgia pótejegy)
- Gépi jegyek (minden jegyfajta kiadható)
- Űrjegyek (bármilyen jegyfajta elszámolható rajta)

Jegyfajták:

- menetjegy
- átszállójegy
- nosztalgia pótjegy
- Családi napijegy
- Kerékpár és kutya menetjegy

A különböző jegyfajták felismerésében segítségünkre vannak a színkódok. **A gyermekjegyre általában a piros, a felnőtt jegyre általában a kék szín utal.**

MENETJEGYEK

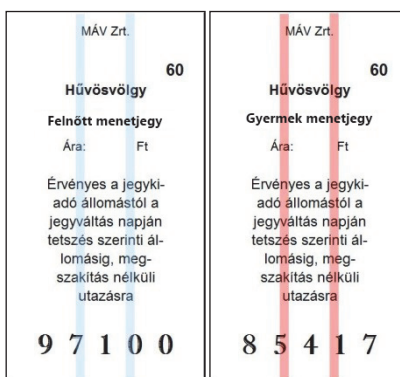
A menetjegy a **Gyermekvasút vonalán** viszonylattól függetlenül egyszeri utazásra érvényes. A jeggyel az útmegszakítás nem lehetséges, amint az utas leszáll, a jegy elveszti az érvényességét.

Kéregjegy formátum

A kéregjegy nyomdában **kemény kartonpapírra** nyomtatott jegy. 50 darabot csomagolnak egybe, celofánborítással. A csomagot az állomásfőnök bontja ki és ő rakja be a jegytartóba.

A kéregjegy legfontosabb jellemzője, hogy rá van nyomtatva az állomás neve és a pénztár száma, tehát más állomáson nem árusítható. (A Gyermekvasúton csak a végállomási pénztárakban találkozhatasz kéregjeggyel.) A kéregmenetjegyeken fehér alapon két kék vagy két piros csík van.

A kéregjegyeket szigorúan emelkedő számsorrendben kell felhasználni. Kiadásuk előtt a pénztárosnak a hátoldalon el kell látni a **jegypénztári állomásnév- és keletbélyegzővel**. (Ennek hiányában a jegy nem érvényes.)

A jegypénztári állomásnév- és keletbélyegző köralakú bélyegző, melyen az állomás neve és a dátum szerepel. Ez igazolja, hogy a jegyet melyik állomáson és melyik napon adták ki.

Utánfizetési bárcajegy formátum

Utánfizetési bárcajegyeket árusítunk a vonatokon, esetenként a középállomásokon és a végállomásokon is. Az utánfizetési bárcajegy **vékony papírból** készült, 25 darab jegy van egy tömbben összetűzve. Elszámolásuknál az eladott jegyek mennyiségét (darabszámot) kell figyelembe venni. Ha állomási pénztárban adunk ki ilyen formátumú jegyet, a hátoldalon el kell látni a jegypénztári állomásnév- és keletbizonyítójával. A jegyeken lévő nagy 1-es szám arra utal, hogy egyszeri utazásra használható fel.

A hátoldalon a jegy felhasználhatósága röviden angolul, németül és oroszul is le van írva, így segítve a külföldi utasok tájékoztatását.

Menetjegy esetén a jegy alapszíne fehér, a felirat a felnőtt jegyen kék, a gyermekjegyen piros.

FELNŐTT 000000
MENETJEGY
1 ÁRA: Ft
Ervényes:
 a Gyermekvasút vonalán egyszeri utazásra, útmegszakítás nélkül, egy korszakra.
 SZ.I. 60.10.11.0 Adótarifalom: 21,26% Adószám: 1095641/ 2-44
MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút
 www.gyermekvasut.hu | +36 1-397-5394
 1087 Budapest, Könyves Kálmán körút 54-60.

GYERMEK 000000
MENETJEGY
1 ÁRA: Ft
Ervényes:
 a Gyermekvasút vonalán egyszeri utazásra, útmegszakítás nélkül, egy gyermek részére **6-18 éves korig**.
 SZ.I. 60.10.11.0 Adótarifalom: 21,26% Adószám: 1095641/ 2-44
MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút
 www.gyermekvasut.hu | +36 1-397-5394
 1087 Budapest, Könyves Kálmán körút 54-60.

EN **Adult single ticket**
 Valid for: SINGLE TRIP, without a stopover, for one person.
DE **Erwachsene Fahrkarte**
 Gültig für: EINFACHE FAHRT, ohne Fahrtunterbrechung, für eine Person.
RU **Взрослый билет**
 Действителен НА ОДНУ Поездку без прерывания, для одного человека.

EN **Child single ticket**
 Valid for: SINGLE TRIP, without a stopover, for one child between 6-18 years old.
DE **Kinder Fahrkarte**
 Gültig für: EINFACHE FAHRT, ohne Fahrtunterbrechung, für ein Kind zwischen 6-18 Jahre alt.
RU **Детский билет**
 Действителен НА ОДНУ Поездку без прерывания, для одного ребенка с 6 до 18 лет.

A Kerékpár és kutya menetjegyen a felirat zöld.

KERÉKPÁR ÉS KUTYA 000000
MENETJEGY
1 ÁRA: Ft
Ervényes:
 A Gyermekvasút vonalán egyszeri utazásra, útmegszakítás nélkül, egy kerékpár vagy egy kutya szállítására.
 SZ.I. 60.10.11.0 Adótarifalom: 21,26% Adószám: 1095641/ 2-44
MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút
 www.gyermekvasut.hu | +36 1-397-5394
 1087 Budapest, Könyves Kálmán körút 54-60.

EN **Bicycle / dog ticket**
 Valid for: SINGLE TRIP, without a stopover, for the transport of one bicycle or one dog.
DE **Hunde- / Fahrradkarte**
 Gültig für: EINFACHE FAHRT, ohne Fahrtunterbrechung, für die Mitnahme von einen Fahrrad oder Hund.
RU **Билет для провоза собаки и велосипеда**
 Действителен НА ОДНУ ПРОВОЗ собаки или велосипеда, без прерывания поездки.

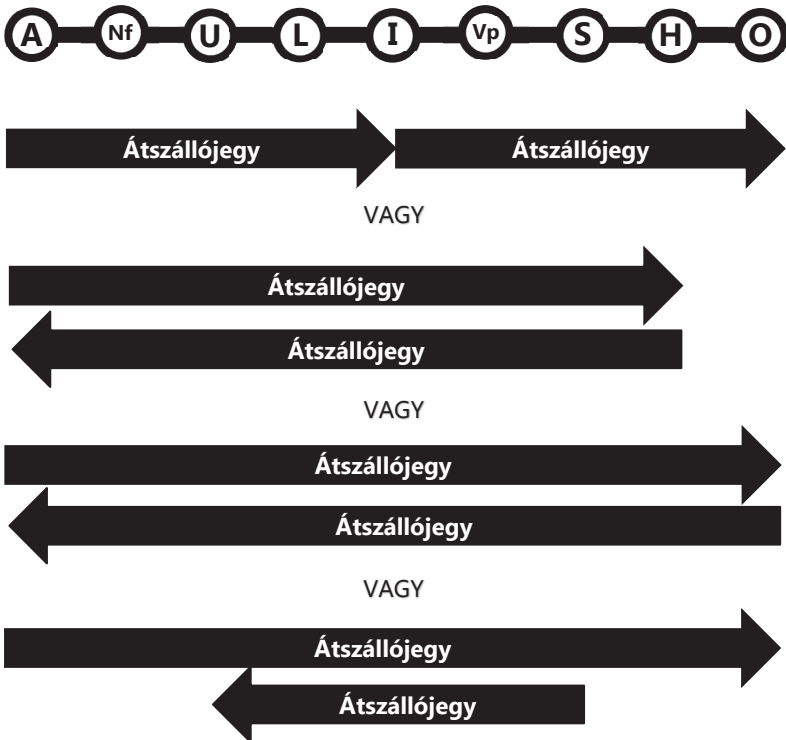
ÁTSZÁLLÓJEGYEK

Az átszállójegy viszonylattól függetlenül kétszeri utazásra jogosít. Tehát lehetséges ezzel például menettérti utazás útmegszakítás nélkül, vagy azonos irányba való utazás esetén az egyszeri útmegszakítás. A jegyeken lévő nagy 1-es és 2-es szám arra utal, hogy kétszeri utazásra használható fel, a jegyvizsgálónak az első utazásnál az 1-esnél, a második alkalommal pedig a 2-esnél kell kilyukasztania.

Átszállójegyet csak akkor szabad kiadni, ha az aznapi menetrend szerint még van lehetőség a visszautazásra vagy egy későbbi vonattal való továbbutazásra.

+ Az átszállójegyek ára olcsóbb, mint a 2 db egyszeri utazásra érvényes menetjegy ára lenne, tehát az átszállójegyről is elmondható, hogy kedvezményes jegyfajta.

Az átszállójeggyel igénybe vehető viszonylatokat a következő ábra is mutatja:

Személyszállítási ismeretek

Utánfizetési bárcajegy formátum

A jegy közepén vastag vízszintes kék vagy piros csík van.

NOSZTALGIA PÓTJEGY

A nosztalgia pótkjegyek képes bárcajegy formátumban készülnek. Az ilyen jegyek hátoldalán fénykép látható. Vékony, fényes papírból nyomdában állítják elő.

A nosztalgia pótkjegy képes bárcajegyekből is 25 darab jegyet tűznek össze a nyomdában, ezt nevezzük 1 tömbnek. Elszámolásuknál az eladott jegyek mennyiségét (darabszámot) kell figyelembe venni.

A képes bárcajegyek esetében a pénztárosnak a hátoldalra (alul balra) kell tennie a jegypénztári állomásnév- és keletbélyegzőt.

A felnőtt nosztalgia pótkjegy előoldala kék, a gyermek nosztalgia pótkjegyé pedig piros színű.

A nosztalgia pótkjegy a nosztalgiaútvonalon való utazás felárlát foglalja magában. A menetrendben megjelölt vonatokra kell ezt a pótkjegyet is megváltani (pl. gőzvonatású vagy C50-es mozdonyal közlekedő nosztalgiaútvonalokra, de kivételes esetben más járatok is lehetnek felárlások).

A nevében benne van, hogy „PÓTKJEGY”, tehát az utasnak bármilyen normál jegyet (menetjegy, átszállójegy, napijegy) is kell hozzá váltania vagy a már korábban megváltott érvényes jegyét fel kell mutatnia.

Nosztalgia pótkjegyet csak egy útra szabad kiadni.

A nosztalgiaútvonalokra mindig nagy az érdeklődés, sokan szeretnének velük utazni, azonban ezek a szerelvények általában kisebb kocsikból állnak és így hamarabb alakul ki rajtuk zsúfoltság. A végállomásokon a pénztárosok folyamatosan vezetik, hány jegyet adtak el az adott vonathoz, és ha eléri a

szerelvény ülőhely-kapacitásának határát, onnantól nem adnak el több jegyet rá. A felszállásnál mindenképp előnyt élveznek azok az utasok, akiknek már van nosztalgia pótjegye.

A kutyáknak nem kell pótjegyet váltani, kerékpár pedig a nosztalgia kocsi kialakítása miatt általában nem szállítható ezeken a járatokon.

Ha a képes bárcajegyet a jegyvizsgáló adja ki a vonaton, jegypénztári állomásnév- és keletbélyegző nem lesz a jegyen.

CSALÁDI NAPIJEGY

A Családi napijegy kedvezményes jegy, bárki megválthatja. A jeggyel legfeljebb

- **2 felnőtt és 3** (18 éven aluli) **gyermek** vagy
- **1 felnőtt és 4** (18 éven aluli) **gyermek** utazhat.

CSALÁDI NAPIJEGY 000000
FAMILY DAY TICKET

ÁRA: Ft

ÉRVÉNYES: EV HÓ NAP

EGY FELNÖTT NEVE:

legfeljebb 2 felnőtt és 3 gyermek, vagy 1 felnőtt és 4 gyermek együttes utazásához, korlátlan számú utmegszákkal.
 Day ticket for up to 2 adults and 3 children or 1 adult and 4 children traveling together.

SZJ: 60.10.11.0 Adószám: 71.206 Adószám: 10056417.2-44
 MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút
 www.gyermekvasut.hu | +36 1 231 2334 | facebook.com/gyermekvasut
 1987 Budapest, Károlyi Kálmán u. 44-46.

A jeggyel a fentieknél kevesebben is utazhatnak, de nem lehet más összetételű a vele utazók csoportja. Így nem utazhat vele pl. 3 felnőtt és 2 gyerek. Bár a jegy neve „Családi napijegy”, nem vizsgáljuk, hogy a vele utazók egy családba tartoznak-e. A napijegy elnevezés azt jelenti, hogy az érvényesség napján bármennyiszor utazhatnak vele. A jegyre rá kell írni egy felnőtt utas nevét.

A képes bárcajegy formátumú Családi napijegyre a jegyváltás napját is tollal kell ráírni.

A képes bárcajegy formátumú Családi napijegyekből 10 darab jegy van egy tömbben összetűzve.

G) GYMAEF jegykiadó gép

Több állomáson jegykiadó gépet (pénztárgépet) is használunk. A gép az alábbi részekből áll:

- Számítógéppel egybeépített monitor
- Billentyűzet
- Nyomtató
- Egér

☀ *Továbbá minden géphez szünetmentes tápegység is tartozik.*

Ez a jegykiadó gép egy különleges számítógép, ami csak erre a célra használható. A billentyűzet is egyedi, más gombok is vannak rajta, mint amiket eddig megszoktál.

A nyomtatóban papírszalagot használunk, amit jegytekercsnek nevezünk. Ez egy különleges hőpapír, a hátoldalon a Gyermekvasút emblémájával (dízelmozdony az alagútban) és sorszámmal van ellátva. Ilyen jegytekercset csak mi használunk, saját szolgáltatásainkat reklámozzuk rajta. A gépet az állomásfőnök kapcsolja be, az ő feladata az új jegytekercs behelyezése is.

Az ilyen gépekkel kiadott érvényes jegyek előoldalának felső részén a Gyermekvasút emblémája látható.

+ Minden szolgálat megkezdésekor a pénztárosnak lehetősége van gyakorolnia a pénztárgép kezelését. Ilyenkor a próbajegyeken gyermekvasutas logó mellé az „ÉRVÉNYTELEN” felirat kerül. Az ilyen jegyek értékét a gép nem rögzíti terhelésként a memóriájában. Ezt a gyakorló üzemmódot az állomásfőnök tudja kikapcsolni.

A jegyen szereplő adatok közül nekünk a legfontosabbak a következők – felülről lefelé haladva: jegyfajta, jegy ára, érvényesség napja, a jegy felhasználhatósága. A jegy alsó részén az apróbetűs részből a legfontosabb a kiadó állomás neve, illetve **bal oldalon legalul a jegy sorszáma.**

Az átszállójegyeken és a Családi napijegyen az aznapi utolsó vonatok indulási ideje is látható mindkét végállomásról. A pénztárgéppel készített Családi napijegyre nyomtatás után kell tollal ráírni a felnőtt utas nevét.

A pénztárgéppel az eddig tanult jegyfajtákon kívül az állomásfőnök csoportos jegyet és ún. Utazási engedélyt (erről később lesz szó) is tud nyomtatni, illetve a különkocsik és különvonatok elszámolását is el tudja végezni.

A jegykiadó gép kezelése

A jegykiadó gép funkciói közül a gyermekvasutasok csak a jegyszerkesztést használhatják. Más funkciók (pl. csoportos jegy, egyéb jegyek stb.) eléréséhez az állomásfőnök jelszava szükséges.

A jegyszerkesztés ablak (F3) fő részei:

Főül a **jegyfajta kiválasztó rész** van. A különböző jegyfajták között a JOBBRA / BALRA nyilakkal, a TAB / SHIFT+TAB gombokkal lehet lépkedni. A különleges billentyűzet A1, A2, A3...A8 gombjaival a jegyfajta neve alatti kódot is lehet választani. A kijelölt jegyfajta narancssárga hátterű, fehér betűvel írva.

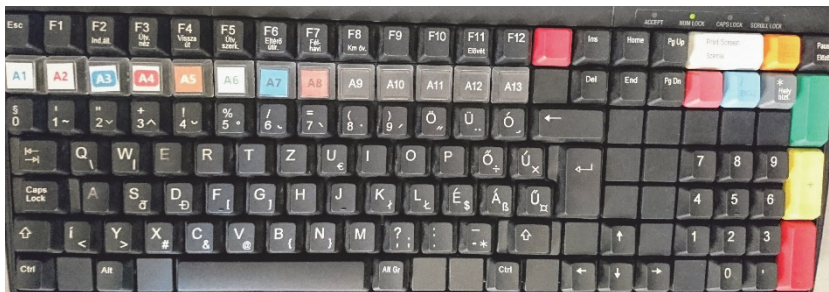
Ez alatt jelenik meg a kiválasztott jegy **nyomatási képe**.

A nyomtatási képtől jobbra látható a **fizetendő összeg**. Ha az utas egyszerre több jegyet kér, lehetőség van ezeket egy „Kosárba” helyezni. Ez a **kosár** a fizetendő összeg fölé nyílik meg, természetesen a gép össze is adja a benne lévő jegyek árát.

A képernyő jobb oldalán található **3 funkciógomb**, melyek színe megegyezik a billentyűzet jobb szélén lévő billentyűk színével.

☀️ *A gyermekvasutasok által használt Jegyszerkesztés (Jegyek) funkció egyaránt kezelhető egérrel és egér nélkül, a fenti billentyűk használatával is.*

Személyzállítási ismeretek

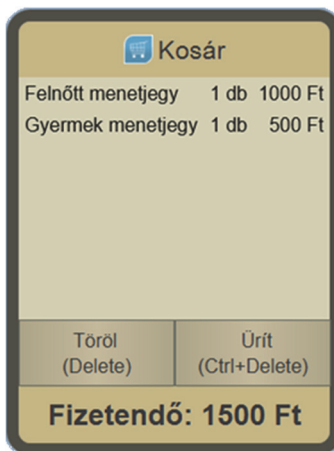

Kosár funkció

Ha egy utas több jegyet szeretne, a képernyőn a SÁRGA „Kosárba” gombra kattintva vagy a billentyűzeten a SÁRGA „+” gomb lenyomásával nyithatunk egy kosarat azzal a jeggyel, ami éppen ki van választva. Utána kiválasztunk egy másik jegyet, majd a SÁRGA gombbal hozzáadjuk a kosárhoz (ugyanolyan jegyfajta esetén elegendő csak a SÁRGA gombot használni). A kosár alján a fizetendő összeg növekszik.

A „Töröl” (Delete) gombbal ki lehet venni az utolsó kosárba került jegyet.

☀️ A kosár a jegyeket ábécé sorrendben jeleníti meg. Az egész kosár kiüríthető az „Ürit” vagy Ctrl+Delete gombokkal.

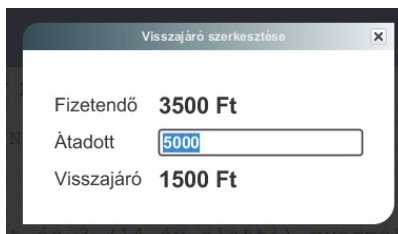

Visszajáró pénz kiszámolása

A ZÖLD „Pénz vissza” gombra kattintva vagy a billentyűzeten a ZÖLD „Pénz vissza” gomb megnyomásával aktiválható a visszajáró szerkesztő ablak, de minden nyomtatás befejeztével is automatikusan megjelenik. A felugró ablakban az első sorban látszik a fizetendő összeg. A második sorban megadjuk az utas által átadott pénz összegét, a visszajárót a gép automatikusan kiszámolja.

Az ablakot bezárni az ESC vagy az ENTER billentyű megnyomásával, illetve a jobb felső sarokban található ikonra kattintva lehet.

Újabb kosár nyitásáig még az előző kosár végösszege hívható elő a Ctrl + ZÖLD „Pénz vissza” gomb lenyomásával.

Nyomatás

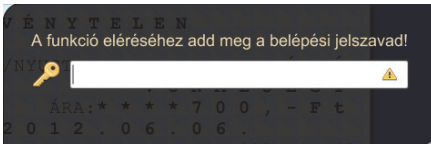
A jegy nyomtatása a PIROS „Nyomat” gombra kattintva vagy a billentyűzetten a PIROS „Nyomat” feliratú billentyűt megnyomva indítható el. Ha nincs a kosárban jegy, akkor az aktuálisan kiválasztott jegyet; amennyiben pedig van a kosárban jegy, akkor a kosárban lévő összes jegyet ki fogja nyomtatni.

Ha a nyomtatóból kifogy a papír, erről hibaüzenet ugrik fel a képernyőn. A gép addig nem enged újabb jegyet nyomtatni, amíg az állomásfőnök nem teszi be az új jegytekercset.

Egyéb funkciók

☀ A gyermekvasutasoknak csak a Jegyszerkesztés funkcióhoz van jogosultságuk hozzáférni. A pénztárgéppel végezhető más műveletek: jegy rontása;

szolgálat lezárása (a napi bevétel összesítése); kölönkocsi/különvonat elszámolása; Utazási engedély nyomtatása; Csoportos jegy és a hozzá tartozó Részvételi jegy nyomtatása (utóbbiakról a Jegyvizsgálói szolgálat című fejezetben tanulunk). Ezek mindegyike jelszóval védett funkció.

Ha véletlenül olyan funkcióra kattintasz, amelyik jelszóval védett, megjelenik egy felugró ablak. Ezt el tudod tüntetni az ESC gombbal.

✦ A pénztárgéppel lehetőség van a jegyekre rövid (egysoros) hirdetést szerkeszteni. Előfordulhat olyan is, hogy bizonyos jegyfajták mellé a gép automatikusan egy külön szelvényt, úgynevezett kupon nyomtat. Ezeket is általában hirdetés olvasható, esetleg valamilyen kedvezmény vehető igénybe velük. Az adott jegyfajta-hoz tartozó kuponok a Kosárba is automatikusan belekerülnek.

☀ Bizonyos esetekben a pénztárgéppel nyomtatott Csoportos jegy mellé a csoport tagjai számára úgynevezett Részvételi jegyek is készülnek. Ezek csak az eredeti Csoportos jeggyel együtt érvényesek.

H) Elektronikus jegyek

A MÁV alkalmazásban is lehet vásárolni gyermekvasúti jegyeket. Ezek mindegyike napijegy, tehát az érvényesség napján egész nap lehet velük utazni a normál díjszabású vonatokon. A nosztalgia vonatokra a nosztalgia pótgjegyet a pénztárban vagy a vonaton kell hozzá megvásárolni hagyományos papíralapú jegy formájában.

Felnőtt napijegy: _____

Gyermek menetjegy: _____

Családi napijegy: _____

A MÁV appban a felnőtt és gyermek napijegy a viszonylati jegyvásárlással válásztató, tehát lényegében adott útvonalra tervezett utazásnál a menetrendi vonatkínálatból járatot kiválasztva érhető el. A „Térségi és városi jegyek” menüpontban a felnőtt és gyermek napijegy, valamint a Családi napijegy is megtalálható.

The image shows three screenshots of the MÁV app interface, each displaying a digital ticket for a child. Each ticket includes the following information:

- Enkák Bandi (1990.11.26.):** Gyermekvasút napijegy, Felnőtt (18+ éves), 2. kocsiosztály, Felhasználható 1 fő részére az érvényesség napján korlátlan számú utazásra a normál díjszabás szerinti vonatokon. Az utazás előtt tájékozódjon a pontos menetrendről a Gyermekvasút honlapján (https://gyermekvasut.hu/menetrend/). Érvényes: 2022.12.06. 00:00 - 2022.12.06. 23:59. Ár: HUF **2500.
- Piros Klári Mk48 (2012.12.02.):** Gyermekvasút napijegy, Gyermek napijegy, 2. kocsiosztály, Felhasználható 1 fő részére az érvényesség napján korlátlan számú utazásra a normál díjszabás szerinti vonatokon. Az utazás előtt tájékozódjon a pontos menetrendről a Gyermekvasút honlapján (https://gyermekvasut.hu/menetrend/). Érvényes: 2022.12.06. 00:00 - 2022.12.06. 23:59. Ár: HUF **1250.
- Enkák Bendegúz (1984.11.29.):** Gyermekvasút napijegy, ÉRVÉNYES/VALID: 2022. 11. 30., Felhasználható 1 fő részére az érvényesség napján korlátlan számú utazásra a normál díjszabás szerinti vonatokon. Az utazás előtt tájékozódjon a pontos menetrendről a Gyermekvasút honlapján (https://gyermekvasut.hu/menetrend/). Ár/PRICE: HUF **2500.

Each ticket also features the MÁV-START logo, the date and time (A 2022.11.30. 20:51), and the CIV number (5594003P600090974, 5594003P600090976, 65594003Q000000085).

+ A MÁV appban utazástervezőkor a Gyermekvasút állomásaira is lehet keresést indítani, de ez a kereső mindig csak az alapmenetrend szerinti hagyományos vonatokat mutatja, más járatainkat nem.

I) Úrjegy

Az eddig megismert jegyek úgynevezett készjegyek voltak, tehát előre rá volt nyomtatva minden fontos adat (kedvezmény, menetdíj, érvényesség).

Van egy olyan jegyformátum, ami félig üres (innen is a neve, hogy **úrjegy**), tehát nekünk kell ráírni a hiányzó adatokat.

Miért jó nekünk ez a jegyformátum?

Ha egy **csoport** utazik (pl. 32 gyerek, 5 felnőtt kísérővel) és jegyet szeretne venni, akkor ki kéne adni nekik egyesével a 37 jegyet. Akár kéreg-, akár bárcajegyet adunk ki, nagyon hosszú ideig tart, míg megszámloljuk a jegyeket, lebélyegezzük őket, majd összeadjuk az áraikat.

Erre találtak ki egy olyan jegyet, amire rá lehet írni az utasok létszámát és a fizetendő összeget. Így a csoport összesen 1 db jegyet kap. Ez gyorsítja a munkánkat és kevesebb tévedési lehetőséget hagy.

Mivel **bármilyen jegyfajta**t elszámolhatunk rajta, az **állomásfőnök** tölti ki. A **különkocsik és a különvonatok díjának elszámolására** is az úrjegyet használják.

Egy adott sorszámú úrjegy 3 lapból (példányból) áll. Mind a három lapot egyszerre kell kitölteni (önindigós) és külön-külön le kell bélyegezni a jegypénztári állomásnév- és keletbélyegzővel. Ezekből a 3 példányos lapokból 25-öt tűznek össze egy tömbben. Az úrjegy sorozat- és sorszámmal van ellátva. Mindig emelkedő számsorrendben kell felhasználni.

- **Első példány: utas példánya**

Ezt az utasnak át kell adni, ez a jegye (nyugtája), ez az eredeti példány, amit tollal kitöltöttek. Annyian utazhatnak vele, ahány főre ki lett állítva. A vonaton a jegyvizsgálónak át kell adni, aki ellenőrzi a csoport létszámát.

- **Második példány: tőlap (másolat)**

Ez a lap a tömbben marad. Ennek segítségével tudjuk meghatározni a szolgálat végén az úrjegyek eladásából származó bevételt.

- **Harmadik példány: ellenőrző lap**

Ez a lap is a tömbben marad, az állomásfőnöknek egyes esetekben további teendője van vele.

01 000000

Hűvösvölgy
46847-60

GYERMEKVASÚTI JEGY
NYUGTA
utas példánya

Érvényesség napja: <u>2022. 10. 04.</u>		Összes utasfő: <u>35</u>	Értéke
Jegyfajta/szolgáltatás megnevezése	Darab	Egységár	(adótartalom: <u>21,2%</u>)
GYERMEK MENETJEGY	30	500.-	15000.-
FELNÖTT MENETJEGY	5	1000.-	5000.-
Megrendeléssel kapcsolatos információk:		Végösszeg:	<u>20000.-</u>

MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút
 www.gyermekvasut.hu | +36 1-397-5394 | facebook.com/gyermekvasut
 1087 Budapest, Könyves Kálmán körút 54-60.

Adószám: 10856417-2-44
 SZJ: 60.10.11.0

Nézzük meg, milyen adatokat tudunk leolvasni az előző úrjegy-mintáról!

A felső részén középen található a sorozat- és sorszámot.

Kézírtilag lett ráírva:

- a jegyfajta: _____
- az érvényesség napja: _____
- az utasok létszáma: _____

Az úrjegyet a bélyegzéssel együtt (a felső részen jobbra) a felnőtt dolgozónak alá is kell írnia.

☀ *Ha az úrjegyen elszámolt jegyfajták között Családi napijegy is van, akkor a „Megrendeléssel kapcsolatos információk” mezőben szerepel a felnőtt utas neve.*

J) Gyermekvasúti Igazolványok

A csak a Gyermekvasútra érvényes Igazolvány névre vagy felmutatóra szóló, fényképes, illetve fénykép nélküli menetkedvezményi okmány.

Az igazolvány tulajdonosa a **Gyermekvasút vonalán a menetrend szerinti vonatokon jegy váltása nélkül utazhat, a nosztalgia vonatokon nem kell megváltania a pótjegyet** sem.

Nem vonatkozik a díjmentesség kerékpár és kutya szállítására, valamint különvonatokra és más alkalmi vonatokra!

Az Igazolványt csak az a személy használhatja, akinek a neve és fényképe szerepel rajta. Az előoldalon jelzik az érvényesség végdátumát. Az Igazolvány kiadásakor az első végdátum rá van nyomtatva, a további érvényesítéseket matricával végzik.

A **gyermekvasutasok** és az **ifivezetők** bankkártya méretű, névre szóló, fényképes műanyag Igazolványt kapnak, előoldalán **a felső csík piros**.

☀ A gyermekvasutasok Igazolványának érvényesítése

Az Igazolványok érvényesítése az éves szakmai vizsgáknak megfelelően, minden év február–március hónapjában történik. Az érvényesítésre az Igazolványokat a vizsga megkezdésekor az Ellenőrzővel együtt kell a nevelő részére átadni. Amennyiben a vizsga sikeres, az Ellenőrzőbe való vizsgabejegyzéssel egy időben az Igazolvány is érvényesítésre kerül a következő év március 31-ig, ezt a ráragasztott matrica igazolja. Sikertelen vizsga esetén az érvényesítés nem végezhető el.

Abban az esetben, ha a gyermekvasutas részére kiállított Igazolvány azért érvénytelen, mert az érvényesítés nem történt meg, a gyermekvasutast az Igazolványa bevonása után a célállomásig akkor is el kell szállítani, ha jegyet váltani nem tud. A Gyermekvasutas Ellenőrző nem jogosít jegy nélküli utazásra!

☀ Az ifivezetők Igazolványának érvényesítése

Az aktív ifivezetők Igazolványának érvényesítése ugyanúgy az éves szakmai vizsga után történik, mint a gyermekvasutasoknak. Amikor ifivezetői pályafutásukat befejezik, munkájuk elismeréséül anyai évre érvényesítik az Igazolványt, amennyit ifivezetőként töltöttek a Gyermekvasúton.

Személyszállítási ismeretek

+ Az érvénytelen Igazolvánnyal utazót jegy nélküli utasnak kell tekinteni.

A **felnőtt munkatársak** bankkártya méretű, névre szóló, fényképes műanyag Igazolványt kapnak, előoldalán **a felső csík kék**.

A Gyermekvasúton **szolgálati célból** utazók (vendégek) részére kiállított Igazolvány felmutatóra szóló fénykép nélküli igazolvány, előoldalán **a felső csík narancssárga**. Az Igazolványra rá van nyomtatva, hogy hány személy együttes utazására jogosít.

K) Tiszteletjegy

A Gyermekvasút reprezentációs célból meghatározott rendezvényeken Tiszteletjegyet ad ki. A Tiszteletjegyre az első utazás megkezdése előtt rá kell írni az egyik utas nevét és a felhasználás dátumát. **A jegyen feltüntetik, hogy hány személy együttes utazására jogosít.** A Tiszteletjeggyel az **érvényesítés napján korlátlan számú utazás lehetséges**, a nosztalgiaivonatokon sem kell megvásárolni a pótjegyet.

TISZTELETJEGY
LEGFELJEBB 5 FŐ EGYÜTTES UTAZÁSÁHOZ

ÉRVÉNYES: 2 0 2 1 ÉV 0 6 HÓ 0 3 NAP

NÉV: *Minta Anita*

A jegy az érvényesség napján korlátlan számú utazásra jogosít bármely menetrendszerinti vonaton, csak akkor érvényes, ha a Gyermekvasút vezetője aláírta a hátoldalon.

MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút
www.gyermekvasut.hu | +36 1-511-5275

← Előlap

Hátlap →

L) Utazási engedély

A pénztárgéppel felszerelt állomásokon az állomásfőnök egy napra érvényes Utazási engedélyt tud nyomtatni – akár előzetesen másik napra is. Ezzel az Utazási engedéllyel az **érvényesség napján 1 személy** a Gyermekvasút vonalán a menetrend szerinti vonatokon **jegy váltása nélkül** utazhat, a nosztalgiaivonatokon **sem** kell megvásárolni a pótjegyet.

MÁV ZRT.
SZÉCHENYI-HEGYI
GYERMEKVASÚT

CATA-PRESS
www.catapress.hu

UTAZÁSI ENGEDÉLY
1 fő szolgálati utazásához

Érvényes: 2024. 10. 12.

Hüvösvölgy SZJ: 60.10.11.0
01-46847-61-035 Adószám: 10856417-2-44
327705 2023.01.03. 07:13 Adótartalom: 21,26%

2 PÉNZTÁRI SZOLGÁLAT

A) A személypénztár berendezési tárgyai, felszerelései

A személypénztár az a szolgálati hely, ahol a pénztáros teljesít szolgálatot. Ez lehet külön helyiség (Széchenyihegy, Hűvösvölgy), vagy a forgalmi iroda egy része, ahol a pénztárablak található. Mindkét esetben a pénztáros felelőssége, hogy a helyiségbe illetéktelenek ne lépjenek be, illetve középállomásokon az értékek biztonságosan el legyenek zárva, azokhoz más ne férjen hozzá.

Pénztárosként a legfontosabb feladataid:

- a jegyek kiadása az utasoknak
- ezek ellenértékeként a menetdíj beszedése
- a pénztárban lévő készpénz őrzése, gondos kezelése, beszolgáltatása
- pénztári zárlat készítése
- utasok tájékoztatása

A pénztárhelyiségben az alábbi felszerelési tárgyakat találod:

- **Jegytartó szekrény**
Fémből készült, zárható szekrény, a pénztár nyomtatványait, valamint a készpénzt is ebben tárolják.
- **Készpénztartó kazetta**
Ebben tároljuk a pénztárban lévő készpénzt. Kialakítása szerint lehet zárható fémdoboz vagy műanyag pénztartó.
- **Jegypénztári állomásnév- és keletbélyegző**
Köralakú bélyegző. A jegyeket (a gépi jegy kivételével) kiadás előtt ezzel kell lebélyegezni.
- **Pénzvizsgáló lámpa**
Minden bankjegyet (papírpénzt), amit az utastól átveszel, meg kell vizsgálni a pénzvizsgáló lámpával is UV fény alatt, nehogy hamis pénzt szedjél be.
- **GYMAEF jegykiadó gép**
Hűvösvölgyben, Szépjuhásznén, Virág völgyben, Széchenyihegyen működnek jegykiadó gépek.
- **Menetrendek**
Az utasok tájékoztatását segítik.
- **Hangosító berendezés**
Egyes állomásokon a pénztárablaknál hangosító („átbeszélő”) berendezés van, mely a pénztárhelyiség és a váróterem közötti jobb hallhatóságot segíti. Ez a pénztárban és a váróteremben elhelyezett 1-1 mikrofonból és hangszóróból áll.
- **Pénztárnapló**
A pénztár bevételeinek és kiadásainak könyvelésére szolgáló napló, a pénztáros vezeti.

B) A pénztárnapló

A pénztárnapló a pénztár forgalmának kimutatására szolgáló okmány. Ebben kell rögzíteni a bevételeket és kiadásokat, így mindig meg tudjuk állapítani a pénztárkezelés helyességét.

- **Bevétel:** az utastól beszedett menetdíjak a jegyek fogyasztásának megfelelően, illetve a visszaadáshoz kapott készpénz (váltópénz)
- **Kiadás:** a ténylegesen a pénztárban lévő pénz mennyiségének csökkenése (beszolgáltatás az állomásfőnököknek), illetve mentesítés a kártyás fizetések által

+ Alapszabály a pénztár kezelésében, hogy akkor dolgoztunk jól, ha a bevétel és a kiadás megegyezik, tehát amennyi pénzt az utasoktól be kellett szednünk az utasoktól a jegyek áráért, azt át is tudjuk adni az állomásfőnököknek.

A fentiekből is láthatod, hogy a pénztárnapló a pénztáros legfontosabb dokumentuma, abba valótlán adatokat beírni nem szabad.

A beírt adatokat törölni, satírozni TILOS!

Ha elrontottad a bejegyzést, azt egy vonallal át kell húzni és a helyes adatot fölé kell írni (több számjegyből álló szám esetén javításkor mindig az összes számjegyet át kell húzni és utána kell fölé írni a helyes értéket). A naplót kéken író golyóstollal kell vezetni.

A számjegy-rácsos mezőkben az egymás alá kerülő számokat helyiérték szerint jobbra kell igazítani. Ha valamelyik mező, rovat értéke semmi, akkor ki kell húzni (önmagában álló nullákat nem szabad írni helyette).

Azok a mezők, amikbe nem kell írni semmit, már előre ki vannak húzva a nyomtatványon. A szolgálat megkezdésekor, reggel kitöltendő mezőket szürke háttér jelzi.

C) Teendők a szolgálat megkezdésekor

Bármelyik állomáson is vagy pénztáros, a jegykészletet és a készpénzt az állomásfőnöktől fogod megkapni.

A te feladatod, hogy az átvett készpénzt és jegyeket gondosan megszámlold, hiszen az átvétel pillanatától kezdve te felelsz értük és el kell tudnod velük számolni!

Az átvétel dokumentálása a pénztárnaplóban történik.

- Először is be kell írnod a dátumot, a neved és a csoportszámod, valamint a pénztárablakban kifüggesztett menetrend kódját. (Ez a menetrend az adott állomásról aznap induló vonatok jegyzéke.)
- Ez után írd be az állomásfőnöktől átvett készpénz összegét a készpénz rovatba, a bevétel oszlopba, hiszen ez már a te „bevételed”! A készpénzt a könnyebb visszaadás érdekében, váltópénznek kapod.
- Miután megszámloltad az átvett bárcajegyeket, azok darabszámát írd be a megfelelő jegy „átvételnél” rovatába!
- Ha kaptál kéregjegyeket, a legelső jegy sorszámát kell beírnod az „átvételnél” oszlopba.
- Ha kaptál úrjegyet, a tömb felső lapjának sorszámát kell beírnod az „átvételnél” oszlopba.
- Írd be az egységárat azokhoz a jegyekhez, amikből kaptál!
Ha csak pénztárgéppel dolgozol (készjegyet nem kaptál), a jegyfajták soraiba ne íj semmit!
- Próbáld ki a jegypénztári állomásnév- és keletbélyegzőt, hogy az aznapi dátum van-e beállítva rajta! Erre a próbabélyegzés helye szolgál.
- Ha hoztál magaddal zsebpénzt otthonról, ezt mutasd meg az állomásfőnöknek, majd írd be az összegét a „bemutatott saját pénz” rovatba!

+ Miért fontos ez?

Könnyen előfordulhat, hogy a nálad lévő pénz keveredik a pénztár pénzével. Elég, ha csak fel szeretnéd váltani a saját pénzed kisebbre és ezt elrontod: kevesebbet vagy többet veszel ki a pénztárból. Ha pontosan beírtad, hogy a szolgálat kezdetekor mennyi saját pénz volt nálad, akkor eltérés esetén igazolni tudod a nálad lévő pénz eredetét.

Ha ezekkel kész vagy, az állomásfőnök ellenőrzi a pénztárnaplóba beírtak helyességét. Amennyiben minden adat megfelelő, aláírásával hitelesíti. Ekkor kell neked is aláírni az átvevő helyén.

Ettől a pillanattól kezdve te felelsz a pénztárért.

Most pedig töltsük ki közösen az előző oldalpáron lévő pénztárnaplót!

D) Teendők a szolgálat végén, pénztári zárlat

A szolgálat végén meg kell állapítani, hogy milyen bevételek keletkeztek a pénztárban, valamint ennek megfelelően helyesen szedted-e be a menetdíjakat az utasoktól.

1. Elsőként meg kell számolni a pénztárban lévő készpénzt.

A pénztárnapló középső táblázata egy készpénz-részletező táblázat. Ide a „darabszám” rovatba címletenként be kell írnod az adott címletből megszámlolt mennyiséget (pl. 2 db 20.000 forintos).

A darabszám és a címlet szorzata adja a kiadás oszlopban az adott címletek értékét (pl. 2 db 20.000 = 40.000).

Ha valamennyi címletnél kiszoroztad soronként az összeget, ezeket add össze függőlegesen és írd be a „készpénz a szolgálat végén összesen” rovatba!

Amit ide beírtál, az az összeg van jelenleg a pénztartódban.

Ahhoz, hogy a teljes szolgálat alatt beszedett pénzt megállapítsad, add hozzá a szolgálat közben beszolgáltatások összegét, tehát azt a pénzt, amit napközben az állomásfőnököknek átadtál megőrzésre, valamint add hozzá a bankkártyás fizetések végösszegét is! Ha ezeket jól adtad össze, akkor megkapod az **összes kiadás** értékét. Amíg ezt az összeget nem számoltad ki, addig a jegyek oldalának kitöltését nem szabad elkezdeni!

		KIADÁS			
Darab- szám	Címlet	Ft			
2	20 000	4	0	0	0
3	10 000	3	0	0	0
—	5 000	—	—	—	—
3	2 000	6	0	0	0
—	1 000	—	—	—	—
—	500	—	—	—	—
1	200		2	0	0
8	100		8	0	0
4	50		2	0	0
1	20				2
2	10				2
1	5				5
Készpénz a szolgálat végén összesen		7	7	2	4

A pénztárnapló táblázatában a kettősvonalak alá mindig azt a végösszeget kell írni, ami a kettősvonal felett és az előző kettősvonal alatt lévő számok összeadásából származik.

2. Írd be a napközben kiadott úrjegyek sorozat- és sorszámát – a rajtuk elszámolt összeggel (jobb oldali táblázat)!

Ezeket az úrjegyeket az állomásfőnök állította ki, de te szedted be a menetdíjat, így be is kell írnod a pénztárnaplóba.

Úrjegybevétel részletezés

Úrjegy		BEVÉTEL			
sorozat- száma	sorszáma	Ft			
03	1244	1	2	5	0
03	1245	4	0	0	0

3. Ha van kéregjegy, írd be a következő alsó jegy sorszámát a „visszaadásnál” rovatba!

4. Számold meg a maradék bárcajegyeket, a darabszámot írd be a „visszaadásnál” rovatba!

Most kiszámoljuk, mennyi jegyet adtál el a szolgálatodban!

5. Kéregjegyeknél a „visszaadásnál” lévő sorszámából vond ki az „átvételnél” lévő sorszámot!

Jegyfajta	Darabszám / sorszám		Elhasználva	Elrontva	Eladva	Egységár	BEVÉTEL
	átvételnél	visszaadásnál	db	db	db	Ft	
FELNŐTT MENETJEGY	78201	78284	83	-	83	1000	83000

6. Bárcajegyeknél az „átvételnél” lévő darabszámából vond ki a „visszaadásnál” lévő darabszámot!

Jegyfajta	Darabszám / sorszám		Elhasználva	Elrontva	Eladva	Egységár	BEVÉTEL
	átvételnél	visszaadásnál	db	db	db	Ft	
FELNŐTT NOSZT. PÓTJ.	65	58	7	1	6	400	2600

+ Úgy tudod könnyen megjegyezni, hogy mindig a nagyobb számból kell kivonni a kisebbet.

7. Az „Elhasználva” darabszám mutatja meg, hogy mennyi jegy került felhasználásra a szolgálatodban.

De nem biztos, hogy mindet el is adtad!

Ha egy jegy sérült volt (elszakadt) vagy nem jól bélyegezted le, tévesen töltötted ki, azt nem szabad kiadni az utasnak! Ezt **RONTOTT JEGYNEK** nevezzük.

Ilyenkor azonnal szólnod kell az állomásfőnöknek, aki megjelöli a rontott jegyet. Ez ezért fontos, mert a még eladható jegykészletedből hiányzik, viszont nem szedtél be cserébe menetdíjat érte.

- Írd be a rontott jegyek darabszámát jegyfajtánként! Ha nem volt, húzd ki a rovatot!
- Az „Elhasználva” darabszámából vond ki a rontott jegyek darabszámát, így megkapod az eladott jegyek darabszámát! („Eladva” oszlop)
- Szorozd be az eladott jegyek darabszámát a jegy egységárával! Így megkapod, hogy az adott jegyfajtából mennyi a bevétel. Majd ezt ismételd meg valamennyi sorban!

8. A pénztárgéppel kiadott jegyekből származó bevételt a gépi záró szelvény „Napi terhelés” sorából tudhatod meg, ezt az összeget írd a naplóban a Gépi jegy sor BEVÉTEL oszlopába!
9. Add össze (függőlegesen) a BEVÉTEL oszlopban szereplő számokat!
Ne felejtse el hozzáadni a KÉSZPÉNZ sorban szereplő összeget sem!
Az eredményt írd be az „Összes bevétel” rovatba! Ennyi pénzzel kell tudnod elszámolni.
10. Hasonlítsd össze az „Összes bevétel” (bal oldali táblázat) és az „Összes kiadás” (középső táblázat) rovatokban szereplő összegeket!

Ha a két oldal **MEGEGYEZIK**, akkor eltérés nélkül dolgoztál, a pénztár rendben van.

Ha az **Összes bevétel nagyobb, mint az Összes kiadás**, akkor több pénznek kellene lenni a pénztárban, mint amennyit leadtál (beszedtél). **Ezt hiánynak nevezzük.**

Ha az **Összes kiadás nagyobb, mint az Összes bevétel**, akkor több pénztadtál le (szedtél be), mint amennyinek a pénztárban lenni kell. **Ezt fölösnek nevezzük.**

11. A nagyobb összegből vond ki a kisebbet, így megtudod a hiány vagy a fölös összegét! Ezt írd be a megfelelő rovatba!

Összes bevétel:	7	7	0	5	0	Összes kiadás:	7	7	2	5	0
Fölös			2	0	0	Hiány					
EGYENLEG	7	7	2	5	0	EGYENLEG	7	7	2	5	0

Eltérés nélküli zárlatban az EGYENLEG sor összege megegyezik az összes bevétel, illetve az összes kiadás rovatban szereplő összeggel.

12. Hiány esetén hozzá kell adni az összes kiadáshoz, fölös esetén az összes bevételhez. Ez után az egyenlegnek mindkét oldalon meg kell egyeznie.

Ha hiány vagy fölös keletkezett, meg kell keresni az okát. Lehet, hogy számolási hibát vétettél, ezért le kell ellenőrizni a számításokat is (célszerű számológépet használnod).

Ha napközben fölös pénzt jeleztél és a fölös összege ezzel megegyezik, akkor nem a te hibád az eltérés, nem rontja le az értékelésedet. Ezért fontos, hogy napközben jelezz minden eltérést az állomásfőnöknek!

Ha nem találsz meg az eltérés okát és az állomásfőnök ellenőrzése sem deríti ki, akkor az eltérés a hibás pénztárkezelésből adódik (téves visszaadás, rosszul kiszámolt menetdíj stb.).

Ekkor az értékelésben a „százalékodat” ez befolyásolja.

Az eltérést az állomásfőnök egy kimutatáson rögzíti, ahol az aláírással el kell ismerni.

13. Töltsd ki a zárlatkészítés időpontját!

14. Írd alá a „Visszaadó (pajtás)” rovatban!

Az állomásfőnök ellenőrzi a zárlatodat és ezt aláírásával tanúsítja.

E) Kiegészítés a „mozgó pénztárosok” számára

Jánoshegyen mindig, illetve esetenként más állomásokon is úgy nevezett „mozgó pénztáros” teljesít szolgálatot (hiszen Jánoshegyen nincsen váróterem, ahol a pénztár is lehetne), ő a jegyvizsgálókhöz hasonlóan számol el a jegykészlettel és a bevétellel, tehát a mozgó pénztáros is Hűvösvölgyben kapja a jegykészletet és ott is számol el a szolgálat végén.

F) Jegyek kiadása

1. Amikor az utas a pénztábrakhoz lép, ha van, kapcsolj be a **hangosító berendezést!**
2. **Köszönj** az utasnak! (*Jó napot kívánok!*)
3. Figyelmesen hallgasd meg, hova szeretne utazni, illetve **milyen jegyet kér**, hány fő részére!

+ Az utasok sokszor bizonytalanok, nem ismerik a nálunk érvényes kedvezményeket. Ha látod, hogy kisgyerekekkel utazik, kérdezd meg hány éves, hiszen 6 éves kor alatt nem kell jegyet váltani neki!

Ugyancsak kérdezz rá az életkorra olyankor, ha nagyobb diákok gyermekjegyet kérnek, hiszen sokan azt hiszik, hogy a diákigazolványukkal azt megvehetik. Ilyenkor tájékoztasd őket, hogy 18 éves kor felett felnőtt jegyet kell váltani!

Sok utas nem ismeri a vasút környékét, így arról is neked kellhet felvilágosítást adni nekik, merre vannak pl. játszóterek, kilátók, büfék, sétautak, nevezetességek – ezért is tanuljátok a *Helyismeret* tantárgyat, hogy ezekre a kérdésekre is tudjatok válaszolni.

Légy mindig nagyon türelmes, hiszen az utasok nem tehetnek arról, hogy kevesebb információval rendelkeznek vasutunkról, mint te! Nagyon fontos a körültekintő, alapos tájékoztatás.

4. **Számold ki a jegyek értékéből a fizetendő menetdíjat** és közöld az utassal! Ha a pénztárgép kosár funkcióját használod a számoláshoz, akkor se nyomtasd ki még ilyenkor a jegyeket!

+ Ha utazásuk Családi napijeggyel olcsóbb vagy ugyanannyiba kerül, akkor javasold nekik, hogy vegyenek azt!

5. **Vedd át a pénzt** az utastól **és figyelmesen számold meg!**

+ Célszerű mindig kiszámolt összeget kérni az utasoktól és tartalékolni a kisebb címleteket a későbbi visszaadásokhoz. Ha az utas nem is tud pontosan fizetni, a nagy címletű papírpénz mellé érdemes az összeg 1000 forintnál kisebb részét akkor is kérni tőle kiszámolva, hátha úgy könnyebb egy nagyobb címletet visszaadni.

Például, ha a jegyekért a fizetendő összeg 1400 forint, és az utas 5000 forintos bankjeggyel fizet, rögtön érdemes tőle kérni 400 forintot és akkor kerek összeget, 4000 forintot tudsz visszaadni.

6. **Vizsgáld meg** az átvett pénzt a következő szempontok szerint:
- **Valódi-e?** (Bankjegyek esetén a pénzvizsgáló lámpát is használd!)
  - **Érvényes fizetőeszköz-e?** (Fizetőforgalomban van-e az adott pénz Magyarországon?)
  - **Ép-e?** (Ne fogadj el hiányos, olvashatatlan papírpénzt; csorba, lyukas, kilapított érmét!)

Ezek után az átvett pénzt tedd a pénztartó mellé, jól látható helyre az asztalra, de sose rakd be a többi pénz közé!

A Gyermekvasúton **készpénzben** csak magyar **forinttal** lehet fizetni!

Ha bizonytalan vagy, hogy a kapott pénzt elfogadhatod-e, szólj az állomásfőnököknek!

Hűvösvölgyben, Szépjuhásznén és Széchenyihegyen bankkártyával és SZÉP kártyával is lehet fizetni. A fizetendő összeget a kártyaterminálra neked kell beírni, az utas fogadja majd el a pénz levonását a zöld gomb megnyomásával.

7. **Készítsd ki a jegyeket**, bélyegezd le, illetve jegykiadó géppel nyomtasd ki azokat!

- Kéregjegyeknél mindig a következő sorszámú jegyet kell kivenni a tartóból, ez mindig a legalsó.

☼ *Ha tévedésből nem ezt a jegyet veszed ki és észreveszed, rögtön szólj az állomásfőnököknek! Ezt jegyátugrásnak nevezzük.*

- Bárcajegyeknél, bár nem sorszám szerint kell felhasználni őket, mindig a legfelsőt tépd ki a tömbből! Ha több megkezdett tömbből is van az adott jegyfajtából, először azt használd el, amelyikben a legkevesebb van!
- Az úrjegyet az állomásfőnök állítja ki, de te fogod lebélyegezni és kiadni az utasnak. (Ne felejtse, a „tőlap” és az „ellenőrzőlap” az úrjegy-tömbben marad, az utas példányát kell kiadni!)
- Ha jegykiadó géppel készíted a jegyet, figyelj oda, nehogy a nyomtató peremén sok jegy halmozódjon fel, mert visszaeshetnek! (A gépi jegyet nem kell lebélyegezni a jegypénztári állomásnév- és keletbélyegzővel!)

8. Számold ki és készítsd elő a **visszajáró** összeget!

9. A jegyeket és a visszajáró pénzt egyszerre add ki az utasnak! A visszajárót az utas szeme láttára számold le neki az asztalra vagy a forgótálcába!

✚ **A visszajáró pénz leszámolása történhet a fizetendő összegtől a fizetett összeg felé kiegészítéssel, vagy egyszerűen a fizetett és a fizetendő összeg különbségének tételes leszámolásával. Mindegy, melyik módszert alkalmazod.**

10. Köszönj el az utastól és kívánj kellemes utazást!

11. Ha az utas távozott az ablaktól, csak akkor **rakhatod el az átvett pénzt!**

+ **Miért nem rakhatod el** rögtön az átvett pénzt?

Azért, hogy ne mondhasa azt az utas, hogy ő nagyobb címletű pénzt adott. Ha elrakod a többi közé, akkor nem tudod megmutatni neki, hogy mivel fizetett. Ha végig ott van előtted a pénze, akkor rögtön meg tudod neki mutatni, mivel fizetett.

Ha már elment az ablaktól, elrakhatod, hiszen távozás után nincs reklamáció. Ha elraktad a pénzt, utána kezdhetsz foglalkozni a következő utassal.

Sok esetben előfordul, hogy az utas a visszajáró pénzt (főleg, ha kis összegű) nem akarja elfogadni. Ilyen esetben is határozottan át kell neki adni, megköszönve kedvességét. Vitatkozni nem szabad!

Ha az utas mégis ragaszkodik ahhoz, hogy otthagyja a visszajárót, azt a pénztartóba kell rakni (a többi pénz közé) és jelenteni kell az állomásfőnöknek, hogy fölös keletkezett. Ha nem jelented neki, az a nap végén a záratkészítéskor számolási hibának minősül és lerontja az értékelésedet.

Egy új fogalmat tanultál: FÖLÖS PÉNZ

Ez azt jelenti, hogy a pénztáradban a kiadott jegyek árán felül „plusz” pénz van. Ez lehet az utas által otthagyott visszajáró összeg, de akár tévesen adhattál vissza (kevesebbet) valakinek, vagy véletlenül belekeveredett a saját pénzed.

☀ *Ha a szolgálat elején nem jelezted, hogy van saját pénzed, akkor hiába keveredett a pénztári bevételhez, nem kaphatod vissza.*

A fölös pénz elrejtése, eltitkolása **CSALÁS!**

+ A MÁV Zrt. a Gyermekvasút működésére sok pénzt áldoz. Fizeti a gyermekvasutasok képzéséhez, étkezéséhez, egyenruhájához, táborozásához, egyéb programjaihoz szükséges pénz jelentős részét. Ezért kérjük, hogy legjobb tudásod szerint és **BECSÜLETESEN** végezd a szolgálatot.

Ha nagy az utasforgalom, napközben az összegyűlt készpénzt át kell adni megőrzésre az állomásfőnöknek. Ezt **szolgálat közbeni beszolgáltatásnak** nevezzük, a pénztárnapló középső (kiadás) táblázatába időponttal együtt kell beírni a kiadott összeget, aminek átvételét az állomásfőnök aláírásával igazolja. (Ha túl sok pénz van a pénztartódban, könnyen előfordulhat, hogy hibásan adsz vissza, összekeverednek a bankjegyek stb.)

3 JEGYVIZSGÁLÓI SZOLGÁLAT

A) Teendők a szolgálat megkezdésekor

A jegyvizsgáló vagy zárfékező beosztásban lévő gyermekvasutasok a szolgálat megkezdésekor Hűvösvölgy (kereskedelmi) állomásfőnöknél jelentkeznek.

A jegyvizsgálók felszerelési tárgyai:

- Jegyvizsgáló táska
- Jegyvizsgáló kulcs (egyben lyukasztó, síp és szakaszkulcs)
- Bárcajegy-tartó kazetta (benne utánfizetési bárcajegy formátumban menetjegyek, átszállójegyek, illetve Kerékpár és kutya menetjegy; képes bárcajegy formátumban Családi napijegyek, a nosztalgiavonaton szolgálatot teljesítő jegyvizsgálóknál ezeken kívül nosztalgia pótljegyek)
- Az adott napra érvényes menetrend
- Késszépénz (a visszaadás megkönnyítésére)

A felszerelési tárgyak, értékek átvételének rögzítésére, valamint a szolgálat végi lezárolására a **JEGYVIZSGÁLÓ NAPLÓ** szolgál.

Az állomásfőnöktől a jegyvizsgáló naplóba betéve kapod meg a hozzá tartozó bárcajegy-tartó-kazettát (a kazetta száma rajta van egyrészt a kazetta külsején, másrészt a naplóban minden oldalon a karikába írt szám is ezt jelenti – így lehet ellenőrizni, hogy tényleg a kazettához tartozó naplót kaptad-e meg).

Most pedig töltsük ki közösen a következő oldalon lévő jegyvizsgáló naplót!

_____ év _____ hó _____ nap .Jegyzvizsgáló kulcs: db Menetrend: db															
16	Kiadva			Visszavéve	Elhasználva	Romlott	Eladva	Egységár	Bevétel	Kiadás (Beszolgáltatás)					
													ideje	összege	
	JEGYFAJTA	db	db							db	db	db	db	Ft	Ft
KÉSZPÉNZ	-	-	-	-	-	-	-	-							
FELNŐTT MENETJEGY	55														
GYERMEK MENETJEGY	45														
FELNŐTT ÁTSZÁLLÓJEGY	35														
GYERMEK ÁTSZÁLLÓJEGY	25														
KERÉKPÁR ÉS KUTYA MENETJ.	15														
CSALÁDI NAPIJEGY	5														
Átvette:								össz.:		össz.:					
Bemutatott saját pénz:								főlös:		hiány:					
Visszavette és kiegészítette:								egyenleg:		=					

A jegyzvizsgáló napló kitöltése a pénztárnaplóéhoz hasonló:

1. A fejlécbé írd be a dátumot, mellé pedig azt, hogy kaptál-e jegyzvizsgáló kulcsot és menetrendet!
2. Az állomásfőnök átadja neked a készpénzt, melyet közösen megszámloltok. Ennek összegét a jegyzvizsgáló napló „KÉSZPÉNZ” rovatába kell beírnod.
3. Meg kell számolnod a bárcajegy-tartó kazettában lévő jegyeket, majd a darabszámukat össze kell hasonlítanod a jegyzvizsgáló napló megfelelő sorában lévő „Kiadva” oszlopban szereplő darabszámmal.
Ha nem egyezik, azonnal szólj az állomásfőnöknek!
4. Töltsd ki az egyes jegyfajták egységárát!
5. Ha van nálad otthonról hozott saját pénz, azt meg kell mutatnod az állomásfőnöknek, majd be kell írnod a „bemutatott saját pénz” rovatba.

6. Írd alá alul, ezzel ismered el a jegykészlet és a felszerelési tárgyak átvételét! A naplót add vissza az állomásfőnöknek!
7. Az átvett felszerelési tárgyakat rakd bele a jegyzvizsgáló táskába, majd jelentkezz szolgálatra a vonatvezetőnél!

B) Teendők szolgálat közben

A táskát mindenhová vidd magaddal, hiszen aláírásoddal te vállaltad, hogy felelész érte! Sose hagyd a táskát őrizetlenül, ne bízd rá társaidra sem!

A szolgálat ellátása során a felügyeletet a vonatvezető látja el. Bármilyen probléma, nehézség adódik menet közben, neki jelezd!

Ha fogytán van a jegykészleted vagy sok készpénz van nálad, Húvösvölgy állomásra érve szólj az állomásfőnöknek, aki eldönti, hogy kell-e beszoigálatnod a pénzből vagy ki kell-e egészíteni a jegykészletedet! Ha szolgálat közben szoloigáltatsz be pénzt, azt a jegyzvizsgáló naplóba a „Kiadás” (jobb) oldalra kell időadattal beírni, míg az utánpótlásnak kapott jegyeket a bevétel oldalon a „Kiadva” rész következő üres oszlopába kell feltüntetni a jegyfajtának megfelelő sorban.

C) Teendők a szolgálat végén, jegyzvizsgáló zárata

A szolgálat végén meg kell állapítani, hogy milyen bevételei keletkeztek a jegyzvizsgálónak, valamint ennek megfelelően helyesen szedte-e be a menetdíjakat az utasoktól. Az elszámolásra is Húvösvölgyben kerül sor.

1. **Az elszámolást a készpénz átadásával kell kezdeni.**

Az állomásfőnök ad neked egy készpénz-részletező lapot (hasonló a pénztárnapló középső táblázatához), amin fel kell sorolnod a nálad lévő készpénzt címetlenként, megállapítva az értéküket, majd összeadva megkapod a készpénz végösszegét.

Az állomásfőnök leellenőrzi a számításod, majd a készpénzt és a reggel kiadott felszerelési tárgyakat elveszi.

Visszakapod a jegyeket és a jegyzvizsgáló naplót, amibe elsőként be kell írnod a leadott készpénz összegét. Ehhez hozzáadod a szolgálat közbeni beszoigálatásokat, így megkapod az „**összes kiadást**”.

Amíg ezt az összeget nem számoltad ki, addig a jegyek számolását nem szabad elkezdeni!

2. **Jegyfajtánként meg kell számolnod a nálad maradt jegyeket.**

A kapott darabszámot be kell írnod a „Visszavéve” rovatba.

3. **A „Kiadva” darabszámból vond ki a „Visszavéve” darabszámot, így megkapod az adott jegyből fogyott („Elhasználva”) mennyiséget.**

Ha volt rontott jegyed, akkor annak a darabszámát írd be az „Rontott” rovatba! A rontott jegyet őrizd meg, mert azt az állomásfőnöknek át kell adnod! Ezek után megkapod az eladott jegyek mennyiségét (az „Elhasználva” mennyiségből kivonva a „Rontott” darabszámot tudjuk kiszámolni az „Eladva” rovat értékét).

- 4. Szorozd be az eladott jegyek mennyiségét az egységárral, a kapott összeg a „BEVÉTEL”!** Ezt végezd el minden jegyfajta sorában!
- 5. Add össze a „BEVÉTEL” oszlopban lévő számokat** (ne felejtse el, hogy a reggel kapott készpénz is bevétel), **majd írd be az „ÖSSZESEN” rovatba!**
- 6. Hasonlítsd össze az „ÖSSZES BEVÉTEL” és az „ÖSSZES KIADÁS” rovatban szereplő összegeket!**

Ugyanúgy, mint a pénztári zárlatnál, ha a két oldal **MEGEGYEZIK**, akkor eltérés nélkül dolgoztál.

Ha az **Összes bevétel nagyobb, mint az Összes kiadás**, akkor több pénznek kellene lenni a pénztárban, mint amennyit leadtál (beszedtél). **Ezt hiánynak nevezzük.**

Ha az **Összes kiadás nagyobb, mint az Összes bevétel**, akkor több pénzt adtál le (szedtél be), mint amennyinek a pénztárban lenni kell. **Ezt fölösnek nevezzük.**

+ Ha szolgálat közben keletkezett előre tudható fölösöd (pl. borralalóából), azt jelezheted a hűvösvölgyi (kereskedelmi) állomásfőnöknek a fordulók közötti időben, de legkésőbb az elszámolás kezdetéig.

- 7. A nagyobb összegből vond ki a kisebbet, így megtudod a hiány vagy fölös összegét! Ezt írd be a megfelelő rovatba!**

Eltérés nélküli zárlatban az EGYENLEG sor összege megegyezik az összes bevétel, illetve az összes kiadás rovatban szereplő összeggel.

- 8. Hiány esetén hozzá kell adni az összes kiadáshoz, fölös esetén az összes bevételhez. Ez után az egyenlegnek mindkét oldalon meg kell egyeznie.**

Ha hiány vagy fölös keletkezett, meg kell keresni az okát. Lehet, hogy számolási hibát vétettél, ezért le kell ellenőrizni a számításokat is (célszerű számológépet használnod).

Ha napközben fölös pénzt jeleztél és a fölös összege ezzel megegyezik, akkor nem a te hibád az eltérés, nem rontja le az értékelésedet. Ezért fontos, hogy napközben jelezz minden eltérést a hűvösvölgyi állomásfőnöknek!

Ha nem találsz meg az eltérés okát és az állomásfőnök ellenőrzése sem deríti ki, akkor az eltérés a hibás pénzkezelésből adódik (téves visszaadás, véletlenül több jegyet adtál ki stb.).

Ekkor az értékelésben a „százalékoskodat” ez befolyásolja.

Az eltérést az állomásfőnök egy kimutatáson rögzíti, ahol az aláírásoddal el kell ismerned. Az állomásfőnök ellenőrzi a zárlatodat és ezt aláírásával tanúsítja.

- 9. Írd alá a „visszaadta” rovatban az állomásfőnök naplóját!**

D) Jegyvizsgálat, szolgálat a vonaton

A vonatszemélyzet fontos feladata a jegyvizsgálaton kívül az **utasok felügyelete**.

Segítsd az utasokat a fel- és leszállásban, figyelj oda, hogy a peron felől minden ajtó nyitva legyen, mások ne akadályozzák a fel- és leszállást! **A végállomásokon, amikor a szerelvény már benn áll az induló vágányon, te is maradj a vonat mellett a peronon és fogadd az utasokat** – mintha csak a vendégeink lennének!

Ha babakocsival, kerékpárral szállnak fel, hívd fel a figyelmüket, hogy ezeket a peronon kell tartani, ne vigyék be az ülések közé, mert ott akadályozza az utasok mozgását! Ha nagyon sok az utas, udvariasan kérd meg őket, hogy minden ülőhelyet használjanak ki, vegyék ölbe a kisebb gyerekeket, a csomagokat tegyék a csomagtartóra! Figyelj oda, hogy az utasok ne álljanak úgy az ülések között vagy a középső peronon, hogy azzal zavarják mások szabad mozgását!

A nosztalgiavonatokra beosztott jegyvizsgálóknak a végállomáson a szerelvényük mellett a peronon kell fogadniuk az utasokat és már felszállás előtt ellenőrizni kell, hogy rendelkeznek-e érvényes jeggyel és pótgjeggyel is. A középállomásokon és a megállóhelyen is már felszállás előtt fel kell hívni az utasok figyelmét arra, hogy a vonat feláras (ez majd ne csak a fedélzeten derüljön ki, mert előfordulhat, hogy nem szeretnének drágább vonattal utazni).

A te **feladatod védeni az utasokat a vasútüzem veszélyeitől.** Figyelj oda arra is, hogy tartsák be az utazási feltételeket, ne okozzanak balesetveszélyes helyzeteket (például ne nyissák ki az ajtókat a még mozgó vonaton)! Azért, hogy időben fel tudjanak készülni a leszálláshoz, mindig hangosan közöld az utasokkal a következő állomás/megállóhely nevét!

Ne feledkezz meg róla, hogy forgalmi ténykedésed is van! Figyelj a menesztésre, annak szabályaira (kocsiajtók csukása, le- és felszállás befejezése stb.), időben add a jelzéseket! Vonattalálkozások esetén is a menesztés oldalán várj figyelmesen!

Ha bármilyen, az indulást akadályozó dolgot észlelsz, azonnal adj **Megállj!** jelzést!

A vonat indulása után kezd meg a **jegyvizsgálatot!**

Az utasok közé lépve, hangosan, határozottan köszönj! („Jó napot kívánok! Kérem átadni a jegyeket kezelésre!”)

Vedd át a jegyet és **vizsgáld meg**, hogy az érvényes-e!

☀ *Innen származik a jegyvizsgáló elnevezés.*

Mikor érvényes általában a jegy?

- ha az egyszerű utazásra jogosító menetjeggyel korábban még nem utaztak (tehát nincs kezelve)
- ha az átszállójeggyel korábban legfeljebb egyszer utaztak
- ha a jegyen megjelölt érvényesség napján utaznak vele

Figyelmesen nézd meg a jegypénztári állomásnév- és keletbélyegző lenyomatát vagy a gépi jegyen az érvényesség sorát!

A vonaton és a Jánoshegyen kiadott jegyeken nincs bélyegzés. Az úrjegyet és bizonyos gépi jegyeket elővételben is meg lehet váltani, így azokon az érvényességben szereplő dátumnak kell egyeznie az adott napival (nem a bélyegzésen olvashatóknak).

Jegyvizsgálatkor a mobiltelefonon, az alkalmazásban bemutatott elektronikus jegynek is az érvényesség napját kell ellenőrizni, de bemutathatja az utas a vásárlása során generált PDF-ben is a jegyét (telefonon), vagy akár a PDF változatot kinyomtatva is.

- ha az utas jogosult a jegy használatára

Például: életkorának megfelelő jeggyel utazik; betartja az utazási feltételeket; nem utaznak többen a jeggyel, mint ahány főre kiadták; a Családi napijegyen feltüntetett felnőtt is utazik; a pótljegye mellé van más érvényes jegye is.

A MÁV alkalmazásban készült jegyek mindegyike névre szól, tehát nemcsak a Családi napijegy, hanem a felnőtt és a gyermek napijegy is csak akkor érvényes, ha az utazik vele, akinek a neve szerepel a jegyen.

Ha érvényes a jegy, akkor a papíralapú jegyet le kell kezelned.

Hogyan kezeljük a különböző formátumú jegyeket?

Általában lyukasztással, odafigyelve arra, hogy

- **a jegy sorszáma ne sérüljön**
- **az érvényesség napja ne sérüljön**
- **az átszállójegyeket az első utazásnál a jegy bal oldalán, a második utazásnál a jegy jobb oldalán kell lyukasztani**

+ Ha nincs nálad jegyvizsgáló kulcs vagy útközben meghibásodott, a jegyeket a dátum és a vonatszám ráírásával is kezelheted. A vonatszámot a nálad lévő menetrendben tudod megnézni.

Ha az utasok létszáma nem egyezik a gépi csoportos jegyen vagy az úrjegylen elszámolt utasfővel, akkor szólj a vonatvezetőnek!

Ha az utas nem rendelkezik érvényes jeggyel, akkor neked kell kiadni azokat.

A vonaton történő jegykiadásánál is tartsd be a jegyek kiadásának sorrendjét, szabályait! Addig sose kezelj a jegyet, amíg az utas azt nem fizette ki! A vonatokon csak készpénzzel lehet fizetni.

Miután kezelted az utas jegyét vagy te adtad ki neki, minden esetben köszönd meg és kívánj kellemes utazást!

4 ÉRTÉKCIKKÁRUSI SZOLGÁLAT

Az értékcikkárosok feladata a vonaton kisebb emléktárgyak (képeslap, kitűző, hűtőmágnes, kulcstartó, nyaklánc, naptár, kártya, lyukasztó) árusítása. Az értékcikkárosok Hűvösvölgy állomáson a Gyermekvasút Múzeumában jelentkeznek szolgálatba, a múzeumórtól kapják meg ellátmányukat. Napközben minden fordulóban be kell menniük a Múzeumba: ott tudnak az értékcikkekből utánpótlást kérni, illetve beszolgáltatni a pénzből. A szolgálat végén leszámolásuk is a Múzeumban történik.

5 UTASTÁJÉKOZTATÓ MENETRENDEK

A vasúti menetrend a vonatok közlekedésének rendje. A menetrend tartalmazza az adott vasútvonalon menetrend szerint közlekedő valamennyi személyszállító vonat érkezési és indulási időadatát az egyes állomásokon és megállóhelyeken. A menetrendből megtudhatjuk azt is, ha egy adott vonat nem mindennap (tehát csak bizonyos időszakban) közlekedik.

- **Hivatalos menetrend**

A hivatalos menetrend *(pontos címe: Belföldi közforgalmú menetrend 20__-20__)* a magyarországi vasúttársaságok (MÁV-START; GYSEV; MÁV) összes vonalának menetrendjét tartalmazza, táblázatos formában. A vasútvonalakat a könnyebb kezelhetőség miatt sorszámokkal látják el. Ezeket a sorszámozott vasútvonalakat menetrendi mezőknek hívják. **A Gyermekvasút jelenleg a hivatalos menetrend 7. számú mezőjében található – tehát a magyarországi hálózaton a 7. számú vasútvonal.**

A hivatalos menetrend a MÁV-csoport honlapján érhető el, az adott vonalra érvényes részét pedig a várótermekben is kifüggesztik.

A Gyermekvasút állomásain és megállóhelyein a hivatalos menetrendhez hasonló táblázat van kifüggesztve az utasok tájékoztatására. (lásd a következő oldalon)

- **Menetrendi keresők a világhálón**

Az interneten sokféle menetrendi keresőt és útvonaltervezőt találhatsz. A magyarországi vasúti menetrendekről a www.mavcsoport.hu weboldalon tájékozódhatsz, ahol további információk is megtalálhatóak az utazással kapcsolatban (pl. a MÁVINFORM vasútforgalmi hírei, vágányzári információk, aktuális kedvezmények). A MÁV appban is lehet utazást tervezni.

A Gyermekvasút menetrendjei honlapunkon, a www.gyermekvasut.hu címen találhatóak, ahol további tájékoztatást és érdekességeket is találnak az utasok. Az utas a menetrendi aloldalon a menetrendi naptárban az adott napra kattintva egy ugyanolyan rendszerű táblázatos menetrendet ér el, mint ami az állomásainkon van kifüggesztve.

- **Induló vonatok jegyzéke**

Az állomásokon ki kell függeszteni az utasok felé az ott közlekedő vonatok indulási adatait. Ilyen menetrendet láthatsz például a pénztárlablakokban, ahol a végállomások felé külön oszlopban szerepelnek a vonatok indulási idői.

☀ *A szolgálatban lévő vasutasok a forgalom lebonyolításához szolgálati célú menetrendeket használnak, ilyen a menetrendábra, a menetrendjegyzék és a szolgálati menetrend. Ezekről F.2. órán tanultok részletesebben.*

Menetrend

Érvényes: 2022. 11. 05-től, 2023. 03. 12-ig / Validity from 05th Nov. 2022 to 12th March, 2023

Valamint a téli szünetben mindennap 12:22-01:08 / Every day, 22nd Dec. to 8th Jan.

Szombat, vasárnap és ünnepnap

Saturday, Sunday and Public Holidays

Valamint a téli szünetben mindennap: 2022.12.22-2023.01.08 / Every day, 22nd Dec. 2022 to 8th Jan. 2023

	117	367	217	115	215	113	363	213	111	211
Hűvösvölgy	9:10	9:30	10:10	11:10	12:10	13:10	13:40	14:10	15:10	16:10
Hárshegy	9:18	—	10:18	11:18	12:18	13:18	—	14:18	15:18	16:18
Szépjuhász né	9:27	9:53	10:27	11:27	12:27	13:27	14:05	14:27	15:27	16:27
Jánoshegy	9:34	10:04	10:34	11:34	12:34	13:34	14:20	14:34	15:34	16:34
Virágvölgy	9:40	10:15	10:40	11:40	12:40	13:40	14:28	14:40	15:40	16:40
Csillebérc	9:44	—	10:44	11:44	12:44	13:44	—	14:44	15:44	16:44
Normafa	9:47	10:24	10:47	11:47	12:47	13:47	14:36	14:47	15:47	16:47
Széchenyihegy	9:50	10:28	10:50	11:50	12:50	13:50	14:40	14:50	15:50	16:50
Széchenyihegy	10:03	11:15	12:03	13:03	14:03	15:03	15:25	16:03	17:03	18:03
Normafa	10:06	11:06	11:18	12:06	13:06	14:06	15:06	15:28	16:06	17:06
Csillebérc	10:09	11:09	—	12:09	13:09	14:09	15:09	—	16:09	17:09
Virágvölgy	10:13	11:13	11:29	12:13	13:13	14:13	15:13	15:42	16:13	17:13
Jánoshegy	10:19	11:19	11:38	12:19	13:19	14:19	15:19	15:48	16:19	17:19
Szépjuhász né	10:26	11:26	11:46	12:26	13:26	14:26	15:26	15:55	16:26	17:26
Hárshegy	10:32	11:32	—	12:32	13:32	14:32	15:32	—	16:32	17:32
Hűvösvölgy	10:40	11:40	12:00	12:40	13:40	14:40	15:40	16:09	16:40	17:40

A téli szünetben (2022. december 22 - 2023. január 8.) mindennap hétfégi menetrend szerinti közlekednek vonataink, december 24-án és január 1-jén azonban rövidebb üzemidővel. Részletek gyermekvasut.hu/menetrend

From 22nd December, 2022 to 8th January, 2023 trains run according to the weekend schedule every day.

On 24th December and 1st January trains run for a shorter uptime.

More details: gyermekvasut.hu/en/timetables

A 367, 363, 362 és 366 számú vonatokra a normál jegyen kívül Nostalgia pótvégy váltása is kötelező! Ezek a vonatok csak a weboldalon megjelölt napokon közlekednek: gyermekvasut.hu/menetrend

Trains number 367, 363, 362 and 366 are nostalgic trains.

For these trains you have to buy "Nostalgia supplementary ticket" too. These trains run only on the days listed on our website: gyermekvasut.hu/en/timetables

MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút

www.gyermekvasut.hu | +36 1-511-5275 | [f](https://www.facebook.com/gyermekvasut) [i](https://www.instagram.com/gyermekvasut_budapest) [y](https://www.youtube.com/gyermekvasut_budapest) gyermekvasut_budapest

6 DÍJSZABÁS

Jegyfajta neve	2022. október 1-jétől	Hol vásárolható?
felőtt menetjegy	1000 Ft	pénztár, vonat
gyermek menetjegy	500 Ft	pénztár, vonat
felőtt átszállójegy	1800 Ft	pénztár, vonat
gyermek átszállójegy	900 Ft	pénztár, vonat
Családi napijegy	5000 Ft	pénztár, vonat, MÁV app
felőtt nosztalgia pótbjegy	400 Ft	pénztár, vonat
gyermek nosztalgia pótbjegy	200 Ft	pénztár, vonat
Kerékpár és kutya menetjegy	500 Ft	pénztár, vonat
felőtt napijegy	2500 Ft	MÁV app
gyermek napijegy	1250 Ft	MÁV app

Különkocsik, különvonatok

Rendezvényekhez van lehetőség különkocsit rendelni a menetrendszerinti vonatokban. Ez lehet a mindennapi forgalomban előforduló hagyományos személykocsi, de vannak olyan szalonkocsik is, melyeknek belső elrendezése szabadon megváltoztatható, asztalok és székek vannak benne. Ugyancsak közkedvelt szolgáltatásunk, hogy egész különvonatot is lehet rendelni, amihez a vontatójármű és a kocsik is a megrendelő igényei szerint kerülnek kiállításra a programhoz illeszkedve.

Jó, ha tudod, hogy gyermekvasutasként a különkocsik árából 50%-os kedvezményre vagy jogosult.

7 VISELKEDÉSKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK

A Gyermekvasútra érkező látogatók többsége nemcsak az utazás miatt veszi igénybe szolgáltatásunkat, hanem kíváncsian figyeli a gyermekvasutasok felelősségteljes szolgáltatellátását is (gondolatok csak a forgalmi irodákat körülvevő hatalmas üvegablakokra, melyeken keresztül az utasok minden szolgálati ténykedést figyelemmel kísérhetnek). Ezért fontos, hogy Ti, gyermekvasutasok ennek megfelelő magatartást tanúsítsatok a szolgálataitok során és a hétköznapi életben egyaránt. A szolgálatokat végezzétek a kiadott szabályok szerint, az utasokkal legyetek mindig **udvariasak, előzőekenek és segítőkészek!** Az esetleg felmerülő problémákat udvariasan, de **határozottan** oldjátok meg, szükség esetén kérjétek segítséget a felnőtt dolgozóktól!

Az emberek közötti kapcsolatok alapja **egymás kölcsönös tisztelete**, ezért ugyanolyan jól nevelt stílusban beszéljétek az utasokkal, a felnőtt dolgozókkal és persze az ifivezetőkkel, illetve gyermekvasutas társaitokkal is (ezt Ti is joggal várjátok el tőlük).

A következőkben lássunk néhány gyakorlati tudnivalót az illemmel és a szolgálati magatartással kapcsolatban!

Ezek ismerősek lehetnek nektek, hiszen sokan már az iskolában vagy a családban megtanultátok a viselkedéskultúra alapjait. Ha szolgálataitok során is figyelemmel lesztok az itt felsoroltak használatára, jövőbeli utasaitok biztosan méltán fognak Titeket példának állítani saját gyerekeik elé.

A) Köszönés

Személyes találkozás esetén

- A köszönés célja egymás üdvözlése, ezért célszerű szemkontaktust keresni a másik személlyel / személyekkel.
- A mindennapi életben előre köszön a férfi a nőnek, a fiatalabb az idősebbnek, az alacsonyabb beosztású a magasabb rangúnak.
- Mindig a gyermekvasutasnak kell előre köszönnie az utasoknak, a felnőtt dolgozóknak, az ifivezetőknek.
- Épületbe belépve mindig az érkezőnek kell előre köszönnie.
- Köszönni hangosan, érthetően, a napszagnak megfelelően kell, pl. „Jó reggelt **kívánok!**” vagy „Jó napot **kívánok!**” stb.
- Akinek köszöntek, annak illik visszaköszönnie.
- Távozáskor illik elköszönni: „Viszontlátásra!”
- Azt, akit ismerünk (pl. felnőtt dolgozó, tanfolyami társunk stb.), az utcán is bátran ismerjük fel és köszönjük neki illedelmesen!

Telefonon

Vasútzemeli telefonon köszönés után bemutatkozunk (a szolgálati hely megnevezésével), majd a hívás végén el is köszönünk. A közcélú hálózat telefonjában csak köszönni és az állomás nevét kell bemondani a hívás elején, bemutatkozni nem kell.

Hangosbemondón keresztül

Az állomásra érkező vonat utasait a Hangosbemondó szövegeknyvben leírtak felolvasásával üdvözljük.

Tisztelgés

A gyermekvasutasok egymás és az utasok iránti kölcsönös tiszteletüket tisztelgéssel fejezik ki. Tisztelgésnél mindig sapkát kell viselni. A reggeli zászlófelvonáskor és az esti zászlólevonáskor tisztelgés mellett éneklie a szolgálatos csoport a Gyermekvasutas indulót.

B) Megszólítás

a) A mindennapi életben az alábbi megszólításokat használjuk:

- nők esetén: *asszonyom, hölgyem*
- férfiak esetén: *úr, uram*

Előfordul, hogy a megszólításban egy foglalkozás megnevezését is használjuk, pl. tanár úr, doktornő stb.

A megszólítás szükség esetén kiegészíthető az „*elnézést*” / „*kérem*” / „*legyen szíves*” szófordulatokkal, hogy a figyelmet biztosan magunkra irányítsuk.

b) A Gyermekvasúton a gyermekvasutasok hivatalos megszólítása: „*<szolgálati beosztás> pajtás*” (pl. rendelkező pajtás, jegyvizsgáló pajtás stb.)

c) A Gyermekvasúton a felnőtt dolgozók hivatalos megszólítása: „*<szolgálati beosztás> <úr/nő>*” (pl. állomásfőnök nő, vonatvezető úr, nevelőtanárnő úr stb.)

d) A felnőtteknek kijáró tisztelet egyik kifejezőeszköze a magázás. A tegeződést csak az idősebb (tehát a felnőtt) ajánlhatja fel.

C) Bemutatkozás

A mindennapi életben két ismeretlen ember az első találkozáskor mutatkozik be egymásnak. Bemutatkozni mindig a teljes név érthető elmondásával kell. Ha nem értettük a másik ember nevét, udvariasan kérjük meg rá, hogy ismétlje meg!

a) A bemutatkozással egy időben (és sokszor köszönéskor is) kezet fogunk egymással (jobb kézzel). Kezet mindig az idősebb nyújt a fiatalabbnak (illetve nő a férfinak, vagy magasabb rangú az alacsonyabb beosztásúnak). A kézfogás egy rövid, de határozott mozdulat, miközben a másik ember szemébe nézünk.

b) A Gyermekvasúton, a szolgálat elején mindig bemutatkozással jelentkezőnk szolgálatra, melynek szövege: „***Állomásfőnök <úr/nő>! <név> <szolgálati beosztás> szolgálatra jelentkezem.***”

Az állomásfőnök (vonatvezető) utasítására a rendelkező (zárfékező) sorakoztatja a szolgálati helyre beosztottakat. Először a rendelkező, utána a naplózó, a váltókezelő(k), pénztáros(ok) stb. jelentkeznek szolgálatra. A személyzet tagjai sorban a rendelkezőtől (zárfékezőtől) balra helyezkednek el. A rendelkező a saját jelentkezéséhez hozzátesszi a „... és egyben jelentem, hogy még ... társam a szolgálatátvételre felsorakozott!” szöveget is.

A szolgálat befejezésekor a szolgálatátadás szövege: **„Állomásfőnök <úr/nő>! <név> <szolgálati beosztás> a szolgálatot átadom / befejeztem.”** (A rendelkező természetesen ilyenkor is jelenti társai létszámát.)

D) Egyenruha viselete

A gyermekvasutasok szolgálatuk teljesítése közben a Gyermekvasutat képviselik. Az egyenruha megkülönböztet az utasoktól és a gyermekvasutasok közösségéhez való tartozást jelképezi, ezért szolgálatban az egyenruhához méltóan kell viselkedni.

Az egyenruha akkor igazán szép, ha tényleg egységesen viseltek, kiegészítők (karkötők, ékszerek, napszemüveg, fülhallgatók stb.) nélkül. Egyenruhában nem szabad rágógumit rágni, kezteket zsebre tenni. Esztétikai okokból nem megfelelő: bokazokni, bakancs, sportcipő stb. *(lásd még a szolgálati felszerelésről szóló részt!). A sapkát épületen kívül viselni kell.*

+ Hideg időjárás esetén az egyenruhával harmonizáló sál, kesztyű, mellény viselhető. Tisztelgés alatt a tisztelgő kézről az egyenruhával harmonizáló „civil” kesztyűt le kell venni. Az egyenruhához illő mellények, pulóverek csak akkor hordhatók, ha a Gyermekvasút által kiadott ruhadarabok (zakó, kabát) nem melegítenek eléggé. Ha az időjárás napközben kellemesebbé válik (vagy zárt helyen tevékenykedik a gyermekvasutas), az egyenruha részét nem képező ruhadarabokat kell levenni és általunk kiadottakat kell viselni.

Az Otthonépületben reggel a ruharaktárból kapott ruhadarabok mindegyikét reggeli előtt fel kell próbálni, át kell nézni, és az esetlegesen koszos, méretben nem megfelelő vagy hibás ruhadarabokat ki kell cseréltetni.

E) Viselkedés az utasokkal szemben

Szolgálat közben az utasokat **védni** kell a vasútüzem veszélyeitől, illetve a gyermekvasutasok dolga **segíteni** és **tájékoztatni** őket. Fontos, hogy mindezt **udvariasan, előzékenyen**, ugyanakkor **határozottan** tegyék. Javasoljuk az alábbi példamondatok használatát:

„Kérem, <felszólítás>, mert <indok> ! Köszönöm.”

+ pl. „Kérem, álljanak beljebb, mert tolatást végzünk! Köszönöm.”

vagy „Kérem, aprópénzzel fizessen, mert nem tudok visszaadni! Köszönöm.”

A legtöbbször kereskedelmi munkakörökben (pénztáros, vonatkísérő) kerültek kapcsolatba az utasokkal, de minden beosztásban úgy kell viselkedni, hogy jó példát mutassatok a kisebb gyerekeknek és a felnőttek is elismeréssel emlékezzenek a gyermekvasutasokra. Ezzel segítitek vasutunk jó hírének megőrzését, illetve kedvet csináltok a kisiskolásoknak a tanfolyamra való jelentkezéshez is.

F) Néhány kiegészítő szabály a felnőttekkel való viselkedésre

- Felnőtt (illetve egymás) beszédébe ne vágjunk közbe, várjuk meg, amíg a másik befejezi mondanivalóját!
- Mielőtt bemennétek egy irodába (akkor is, ha az ajtó nyitva van), először kopogjatok!
- Amikor felnőttel beszéltek, a kezeteiket nem illik zsebre tenni.
- A felnőtteket távollétükben is a nekik kijáró tisztelettel emlegetsetek! (pl. XY bácsi/néni, QZ állomásfőnök úr/nő stb.)
- Amikor kérni szeretnétek valamit, a kérést megfelelő tisztelettel fogalmazzatok meg, még hozzá úgy, hogy szerepeljen benne a „kérem” és/vagy a „legyen szíves” kifejezés!
- Szolgálaton kívül (hazafelé menet, táborozások, túrák stb. idején) is a Gyermekvasút jó híréhez méltóan, példamutatóan viselkedjétek!
- Problémáidat azzal igyekezz megbeszélni, akivel a problémád van! Ha a gondod számodra megoldhatatlannak tűnik, bátran kérj segítséget egy ifivezetőtől vagy felnőtt dolgozótól, akiben megbízol!

G) Az internet használata

A világháló az emberek sokasága használja. A kulturált együttélés szabályait az interneten is tartjuk be! Különösen vonatkozik ez a nyílt közösségi oldalakra, hiszen ezeket rengeteg ember láthatja, olvashatja, akár olyan is, aki téged ugyan nem ismer (például utasok, leendő gyermekvasutasok is), de a te bejegyzéseid — vagy csupán véleménynyilvánításod alapján — alkot képet rólad vagy éppen a Gyermekvasútról.

Névtelenül vagy álneven szidalmazni, valótlanságot állítani, másoknak szándékosan kárt okozni pedig nagyfokú neveletlenségre vall, ilyet kultúremler semmilyen körülmények között nem tesz.

H) Természetvédelem

Vasutunk nyomvonala a Budai-hegységben, fokozottan védett területeken halad. Gyermekvasutas pályafutásod során te is sokszor jársz majd a budai hegyekben és az ország más területein is. Mindig óvd a természeti értékeket (növényeket, állatokat), az erdőben ne szemetelj, ne hangoskodj indokolatlanul! Csak a kijelölt helyen és az engedélyezett időszakban gyűjts tüzet! Az erdőben ne térd le a kijelölt ösvényekről és ne szakadj le a csoporttól!

8 VIZSGAKÉRDÉSEK KERESKEDELEMBŐL

1. Mik a jegyvizsgáló feladatai? Mit tartalmaz a jegyvizsgáló táska? Hogyan kell kezelni jegyvizsgálatkor a különböző formátumú jegyeket?
2. Mik a pénztáros feladatai? Milyen felszerelési tárgyak vannak a pénztárban? Pénztárosként hogyan végzed a jegyek kiadását?
3. Ki utazhat a Gyermekvasúton? Milyen képes bárcajegyeket ismersz? Milyen kedvezményt kapnak a gyermekcsoportok kísérői?
4. Milyen jegy szükséges a nosztalgiavonaton történő utazáshoz? Hol kell tartózkodniuk a vonatkísérőknek? Hogyan keletkezhet hiány vagy fölösleg, mi velük a teendő?
5. Pénztárosként milyen teendőd vannak a szolgálat elején és végén? Milyen szabályokat kell betartani a pénztárnapló vezetésénél és zárlatkészítésnél?
6. Jegyvizsgálóként milyen teendőd vannak a szolgálat elején és végén? Milyen szabályokat kell betartani a jegyvizsgáló napló vezetésénél és zárlatkészítésnél?
7. Mit tudsz a jegykiadó gépről? Ismertesd a kerékpár- és kutyaszállítás szabályait! Milyen viselkedést várunk el tőled szolgálat közben?
8. Kit kell kizárni az utazásból? Mi a különbség a menetjegyek, átszállójegyek és napijegyek érvényessége között? Mit tudsz az úrjegyről?
9. Mikor érvényes általában a jegy? Mi a rontott jegy? Ki utazhat jegy váltása nélkül?

+1. További feladat mindenkinek: Jegyek felismerése színek alapján